

Informe 11/1999-D

**Energètica d'Instal·lacions
Sanitàries, SA (EISSA)**

Exercici 1997

**Sindicatura de Comptes
de Catalunya**

Sindicatura de Comptes
de Catalunya

El secretari general

JOSEP RAMON DUESO i PARATGE, Secretari General de la Sindicatura de Comptes de Catalunya,

C E R T I F I C O:

Que el dia 28 de març del 2000, reunit el Ple de la Sindicatura de Comptes, sota la presidència del Síndic major, Sr. Ferran Termes i Anglès, amb l'assistència dels síndics Srs. Manuel Cardena i Coma, Josep M. Carreras i Puigdengolas, Marià Nicolàs i Ros, Jordi Petit Fontserè, Manuel Barrado i Palmer i Xavier Vela i Parés, actuant-hi com a secretari, el secretari general de la Sindicatura, Sr. Josep Ramon Dueso i Paratge, i com a ponent el síndic Sr. Jordi Petit Fontserè, amb deliberació prèvia, s'acordà aprovar l'informe de fiscalització 11/1999-D relatiu a Energètica d'Instal·lacions Sanitàries, SA (EISSA), exercici 1997.

I perquè així consti i tingui els efectes que corresponguin, signo aquesta certificació, amb el vistiplau del Síndic major.

Barcelona, 30 de març del 2000

Vist i plau
EL SÍNDIC MAJOR

Jaume I, 2-4
08002 Barcelona
Telèfon 93 270 11 61
Fax 93 270 15 70

ÍNDIX

ABREVIACIONS	7
1. INTRODUCCIÓ.....	9
1.1. INTRODUCCIÓ A L'INFORME	9
1.1.1. Objecte i abast material	9
1.2. INTRODUCCIÓ A L'ENS FISCALITZAT	10
1.2.1. Constitució i naturalesa jurídica.....	10
1.2.2. Objecte social i funcions	10
1.2.3. Activitat.....	11
1.2.4. Òrgans de govern i d'administració.....	13
1.2.5. Legislació aplicable.....	15
2. FISCALITZACIÓ DELS ESTATS FINANCERS.....	15
2.1. INTRODUCCIÓ.....	15
2.2. INFORMES D'AUDITORIA	16
2.3. OBSERVACIONS I NOTES AL BALANÇ	16
2.3.1. Immobilitzat: Immobilitzacions financeres.....	17
2.3.2. Actiu circulant: Deutors i Tresoreria	22
2.3.3. Fons propis: Capital i Resultat de l'exercici.....	24
2.3.4. Creditors: Creditors a llarg termini	26
2.4. OBSERVACIONS I NOTES AL COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS	26
2.4.1. Ingressos d'explotació	27
2.4.2. Despeses d'explotació	28
2.4.3. Ingressos financers i Despeses extraordinàries.....	29
2.4.4. Resultat final: Pèrdua de l'exercici.....	29
2.5. ASPECTES FISCALS	30
2.5.1. Impost sobre Societats	30
2.5.2. Impost sobre el valor afegit	32
2.5.3. IRPF i Quotes a la Seguretat Social	32
3. FISCALITZACIÓ DE LES LIQUIDACIONS PRESSUPOSTÀRIES.....	33
3.1. ANÀLISI DE LA LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST D'EXPLOTACIÓ DE 1997	33
3.2. ANÀLISI DE LA LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST DE CAPITAL DE 1997	34
3.3. SALDOS PRESSUPOSTARIS ACUMULATS A 31.12.97	35
4. FISCALITZACIÓ DE LA LEGALITAT: CONTRACTACIÓ I PAIF	37
4.1. FISCALITZACIÓ DE LA CONTRACTACIÓ	37
4.1.1. Legislació aplicable.....	37
4.1.2. Selecció i anàlisi de procediments de contractació	37
4.2. FISCALITZACIÓ DEL PAIF.....	39
5. FISCALITZACIÓ DE LA GESTIÓ	40
5.1. OBJECTIUS PER AL 1997 PREVISTOS EN EL PAIF	40

5.2. ANÀlisi DE LES ACTUACIONS D'EISSA	41
5.2.1. Seguiment del Pla de Cogeneració EISSA-Gas Natural SDG, SA ..	41
5.2.2. Execució de tres projectes de cogeneració	43
5.2.3. Seguiment i gestió de l'explotació de les plantes de cogeneració participades per EISSA.....	43
5.2.4. Seguiment i gestió del sistema centralitzat de l'Hospital Verge de la Cinta.....	44
6. CONCLUSIONS FINALS: OBSERVACIONS I RECOMANACIONS.....	45
6.1. EN RELACIÓ A LA FISCALITZACIÓ DEL BALANÇ I EL COMPTE DE PÈRDUES I GUANYES	45
6.2. EN RELACIÓ A LA FISCALITZACIÓ DE LES LIQUIDACIONS PRESSUPOSTÀRIES.....	47
6.3. EN RELACIÓ A LA FISCALITZACIÓ DE LA LEGALITAT	48
6.4. EN RELACIÓ A LA FISCALITZACIÓ DE LA GESTIÓ.....	49
7. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS.....	50

ABREVIACIONS

AIE:	Agrupació d'interès econòmic
CIDEM:	Centre d'Informació i Desenvolupament Empresarial
DOGC:	Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya
EEPC:	Llei 4/1985, de 29 de març, de l'estatut de l'empresa pública catalana
EISSA:	Energètica d'Instal·lacions Sanitàries, SA
ICAEN:	Institut Català d'Energia
IVA:	Impost sobre el valor afegit
IRPF:	Impost sobre la renda de les persones físiques
IS:	Impost sobre societats
LCAP:	Llei 13/1995, de 18 de maig, de contractes de les administracions
LIS:	Llei 43/95, de 27 de desembre, de l'impost sobre societats
mPTA:	Milers de pessetes
PAIF:	Programa d'actuació, d'inversions i de finançament
SCS:	Servei Català de la Salut
SDG:	Societat distribuïdora de gas

1. INTRODUCCIÓ

1.1. INTRODUCCIÓ A L'INFORME

1.1.1. Objecte i abast material

De conformitat amb la normativa vigent, aquesta Sindicatura de Comptes emet el present informe de fiscalització relatiu a Energètica d'Instal·lacions Sanitàries, SA (EISSA).

L'abast d'aquest informe és la fiscalització de regularitat i de gestió, i per tant, està constituït per:

- a) L'anàlisi dels estats financers per tal de verificar que representen d'una manera raonable la situació patrimonial i financera de la societat, incloent-hi la informació necessària i suficient per a la seva adequada comprensió i interpretació.
- b) L'anàlisi de les liquidacions pressupostàries, així com avaluació de la seva correcta realització en termes econòmics i financers.
- c) L'anàlisi del compliment de la legalitat que és aplicable a la Societat, tant des del punt de vista comptable, fiscal i pressupostari, com de funcionament, especialment en relació a la contractació i al Programa d'actuacions, d'inversions i de finançament (PAIF).
- d) L'avaluació de la gestió de les activitats portades a terme per EISSA.

Cal tenir present que aquesta Sindicatura de Comptes va emetre l'informe de fiscalització D-27/93-F referent a EISSA, en relació als exercicis 1991 i 1992.

1.1.2. Abast temporal i metodologia

Aquest informe es refereix a l'exercici 1997. Per a la revisió de determinats aspectes, tant financers, com de legalitat, també ha estat necessari fer referència a exercicis anteriors.

Les proves realitzades, de compliment i substantives, han estat aquelles que, de forma selectiva, s'han considerat necessàries per tal d'obtenir evidència suficient i adient, amb l'objectiu d'aconseguir una base raonable que permeti manifestar les conclusions que es desprenen del treball realitzat sobre la informació recollida en els estats financers i en les liquidacions pressupostàries d'EISSA d'acord amb les normes d'auditoria pública generalment acceptades i sobre el seguiment dels preceptes legals que són d'aplicació a la Societat.

1.2. INTRODUCCIÓ A L'ENS FISCALITZAT

1.2.1. Constitució i naturalesa jurídica

EISSA, empresa pública, es va constituir com a societat anònima el 26 de juliol de 1991, mitjançant escriptura pública davant del notari Sr. Lluís Roca Sastre i Muncunill, amb un capital de 55.000 mPTA, totalment subscrit i desemborsat pel Servei Català de la Salut (SCS) i pel Centre d'Informació i Desenvolupament Empresarial (CIDEM), al 50% cadascú.

L'autorització per a la constitució d'EISSA va ser acordada, a proposta dels consellers de Sanitat i Seguretat Social i d'Indústria i Energia, pel Govern de la Generalitat en la sessió del 31 de maig de 1991.

L'11 de maig de 1992 l'Institut Català d'Energia (ICAEN) va adquirir la participació del CIDEM al seu valor nominal més les despeses inherents a la compra, mitjançant agent de canvi i borsa, passant per tant a tenir el 50% d'EISSA.

Les diferents ampliacions de capital formalitzades entre 1992 i 1997 han suposat passar del capital de 55.000 mPTA existent a 31.12.91 al de 359.000 mPTA a 31.12.97, mantenint sempre el percentatge del SCS i l'ICAEN en el 50%. El detall d'aquestes ampliacions es presenta en l'epígraf 2.3.3.1.

D'acord amb l'article 1 b) la Llei 4/1985, de 29 de març, de l'Estatut de l'empresa pública catalana (EEPC) EISSA té la consideració, de "Societat mercantil amb participació majoritària de la Generalitat, de les seves entitats autònomes o de les societats en què la Generalitat o les susdites entitats tenen també participació majoritària en llur capital social".

EISSA està adscrita al Departament de Sanitat i Seguretat Social i el seu domicili social és a Barcelona, Avinguda Diagonal 453, on comparteix oficines amb l'ICAEN.

1.2.2. Objecte social i funcions

1.2.2.1. *Objecte social*

L'objecte social d'EISSA, descrit en l'article 3 dels seus estatuts, és l'establiment de programes, l'execució de projectes i la realització d'actuacions de tota mena ordenades a la millora de l'eficiència energètica en els centres sanitaris que configuren el SCS.

1.2.2.2. Funcions

Per a l'assoliment de l'esmentat objectiu, l'article 4 dels estatuts assigna a l'entitat determinades funcions:

- a) Desenvolupar programes d'auditoria i de diagnòstic energètic en els centres sanitaris.
- b) Fomentar la introducció de tecnologies energètiques innovadores i de millora mediambiental en els centres sanitaris.
- c) Col·laborar amb altres organitzacions públiques i privades en programes de recerca, de desenvolupament i de control de qualitat de noves tecnologies en l'àmbit de l'eficiència energètica en els centres sanitaris.
- d) Exercir qualsevol altra funció que li sigui encomanada, adreçada al foment de l'estalvi i de la diversificació energètica i a l'aprofitament de les energies renovables en l'àmbit sanitari.

Per a l'exercici de les seves funcions EISSA pot fer el següent:

- Establir convenis i contractes amb altres empreses i entitats públiques i privades.
- Constituir i participar en qualsevol entitat jurídica, agrupació o unió temporal d'empreses que tingui per finalitat el foment i l'execució de programes energètics en els centres sanitaris.

1.2.3. Activitat

En l'epígraf 1.2.2 anterior s'han assenyalat tant l'objecte social d'EISSA com les seves funcions. Les grans línies en què s'ha emmarcat l'activitat d'EISSA durant el 1997 són les previstes en el seu PAIF, el qual s'analitza més concretament en el capítol 5 d'aquest informe, referent a la gestió. Aquestes línies d'actuació són les següents:

- Seguiment del Pla de Cogeneració per als centres sanitaris catalans, signat entre EISSA i Gas Natural SDG, SA.
- Execució de tres projectes de cogeneració a la Ciutat Sanitària i Universitària de Bellvitge, a l'Hospital Germans Trias i Pujol i a la Ciutat Sanitària de la Vall d'Hebron.
- Seguiment i gestió de l'explotació de les plantes de cogeneració en què EISSA participa.
- Seguiment i gestió de l'explotació del projecte de Gestió de Tècnica Centralitzada a l'Hospital Verge de la Cinta de Tortosa, on EISSA participa en capital.

L'activitat d'EISSA de foment, execució i seguiment de projectes de cogeneració s'articula mitjançant els estudis de viabilitat, la implantació i la posada en funcionament d'instal·lacions de cogeneració en diferents hospitals catalans. En la pràctica, cadascuna de les instal·lacions implantades dona lloc a la constitució d'una Agrupació d'interès econòmic (AIE), amb capital d'EISSA i del Grup Gas Natural. La constitució de l'AIE és per a un termini suficient per a garantir la rendibilitat del projecte i les instal·lacions i, un cop passat aquest període, està prevista la cessió de les instal·lacions a l'hospital, moment des del qual l'hospital passarà a ser autogenerador.

Per a una millor comprensió de l'activitat d'EISSA i de com la duu a terme, cal fer referència als conceptes de cogeneració i d'AIE:

* Cogeneració: La tecnologia de la cogeneració es basa en la producció conjunta d'electricitat i calor, mitjançant un combustible, generalment gas, i l'aprofitament de tota la producció d'electricitat i calor. Les instal·lacions de les AIE consisteixen bàsicament en un motor (o bé una turbina) que funciona amb gas (que proveeix el Grup Gas Natural) i que genera energia elèctrica i calorífica. L'energia resultant de la instal·lació es ven a l'hospital, amb determinats descomptes (en funció de les quantitats i de l'espai que l'hospital cedeix a l'AIE per a l'ubicació de la planta de cogeneració). L'hospital fa ús de l'energia per a diverses finalitats: electricitat (reforça les necessitats energètiques per a il·luminació, consum d'ascensors i maquinària hospitalària diversa); calor (reforça i fins i tot pot arribar a substituir les necessitats energètiques per a calefacció, aigua calenta sanitària, vapor per bugaderia i esterilització). La producció de la instal·lació sol presentar un excedent que no adquireix l'hospital; l'AIE ven l'excedent elèctric a la xarxa de les companyies elèctriques, mentre que l'excedent calorífic no és aprofitable i s'evacua.

Cal remarcar que la cogeneració presenta els avantatges següents:

- Permet generar conjuntament energia elèctrica i calorífica a partir d'una única font d'energia primària o combustible (generalment gas). Així, a diferència de les centrals tèrmiques (convencionals o nuclears) productores d'electricitat, en les quals l'energia tèrmica residual resulta de difícil aprofitament per la seva baixa temperatura, les instal·lacions de cogeneració permeten aprofitar també l'energia calorífica. Això suposa un ús més eficaç de l'energia primària.
- Existeix un diferencial entre el preu de l'energia elèctrica i els combustibles (energia primària). Això, juntament amb el fet que el combustible requerit per unitat elèctrica generada en cogeneració és aproximadament la meitat que en les centrals tèrmiques, suposa per a l'hospital una reducció de la factura energètica global (energia elèctrica i calorífica) i, per a l'AIE, un marge bàsic per a la seva rendibilitat.

- Els marges que pot obtenir cada AIE depenen, a més del que s'ha esmentat en l'anterior punt, del fet que les companyies elèctriques, d'acord amb allò legalment establert, han de comprar l'energia provinent de la cogeneració a un preu superior al mitjà, que és el preu d'energia de cogeneració segons tarifes.

Aquests avantatges són el motiu pels quals EISSA entra a participar en projectes de cogeneració ja que li permeten avançar en l'assoliment del seu objecte social de millora l'eficiència energètica en els hospitals del SCS.

La legislació que regula en l'àmbit energètic els sistemes de cogeneració és el Reial decret 2366/1994, de 9 de desembre, i recull aspectes diversos com: concepte, drets i obligacions de l'autogenerador; condicions de lliurament i preu de venda de l'electricitat excedentària dels autogeneradors a les companyies elèctriques, etc.

* AIE: les Agrupacions d'Interès Econòmic representen una figura legal regulada per la Llei 12/1991, de 29 d'abril. Tenen personalitat jurídica pròpia i caràcter mercantil i la seva finalitat és facilitar el desenvolupament o millorar els resultats de l'activitat dels seus socis; no tenen, per elles mateixes, finalitat de lucre.

Les AIE només poden ser constituïdes per persones físiques o jurídiques que desenvolupin activitats empresarials, agrícoles o artesanals, per entitats no lucratives dedicades a la investigació i per professionals lliberals. Tal com pot observar-se en el detall de l'epígraf 2.3.1.1, les AIE en què participa EISSA tenen com a altres socis persones jurídiques que desenvolupen activitats empresarials. Els socis de les AIE responen personalment i solidàriament dels deutes de l'AIE i els beneficis o pèrdues que generi són considerats com a beneficis o pèrdues dels socis i repartits entre ells en la proporció de participació en el capital que les escriptures de l'AIE estipulen. Cal remarcar que pel que fa a l'Impost sobre societats (IS), s'aplica el règim de transparència fiscal tal com s'estableix en l'article 66 i següents de la Llei 43/1995 que regula l'esmentat impost.

1.2.4. Òrgans de govern i d'administració

L'article 11è dels Estatuts d'EISSA estableix que el govern i administració s'encomanen a la Junta General d'Accionistes i al Consell d'Administració.

1.2.4.1. La Junta General d'Accionistes

L'article 12è dels Estatuts estableix que la Junta General d'Accionistes és l'òrgan suprem de decisió i govern de la Societat. Aquest article determina que els socis o accionistes exerciran el seus drets dins la Junta tenint en compte:

- La Llei 11/1981, de patrimoni de la Generalitat, concretament l'article 30, és a dir, tenint en compte que l'exercici dels drets inherents correspon al

Departament d'Economia i Finances i, atenent les instruccions que els doni l'esmentat departament.

- La Llei 4/1985, de l'EEPC, pel que fa concretament a la necessitat d'aprovació per part del Govern de la Generalitat d'operacions de participació en altres empreses.

Els articles 13è a 17è dels Estatuts estableixen, entre d'altres, el règim de convocatòries, de sessions i de quòrum de constitució de la Junta, i l'assistència, representació i dret de vot dels accionistes.

1.2.4.2. *El Consell d'Administració*

L'article 18è dels Estatuts estableix que el Consell d'Administració és l'òrgan de gestió i administració de la Societat i determina les seves funcions, d'entre les quals cal destacar les següents:

- Fixar els criteris d'actuació de la Societat dins el marc dels seus objectius i avaluar periòdicament els programes d'actuació i els seus resultats.
- Aprovar el PAIF, així com elaborar el pressupost d'explotació i de capital de conformitat amb l'article 40 de l'EEPC.
- Aprovar la plantilla de personal i el règim retributiu del personal laboral, dins els límits legalment establerts.
- Aprovar els contractes d'obres, serveis i subministraments i els convenis i acords de col·laboració que celebri a Societat.
- Acordar el nomenament i remoció del Conseller Delegat i dels restants càrrecs de l'estructura de gestió i administració.

En relació a la composició, el mateix article 18è dels Estatuts especifica que el Consell d'Administració l'integraran un mínim de tres consellers i un màxim de quinze, un dels quals serà elegit President. Durant l'exercici 1997, el Consell d'Administració d'EISSA està constituït pels membres següents:

- President: Sr. Pere Sagarra i Trias, director general d'Energia i Mines (vicepresident de l'ICAEN).
- Vocals: Sr. Ramon Massaguer i Melendez, director del SCS; Sr. Albert Mitjà i Sarvisé, director de l'ICAEN; Sr. Josep Lluís Lafarga i Traver, director de l'àrea jurídica i d'organització del SCS; Jordi Jané i Bru, advocat privat i secretari del Consell d'Administració de l'ICAEN; Sr. Francesc Montaner i Campreciós, cap

de la divisió de recursos físics, béns i serveis de l'àrea de recursos econòmics del SCS.

- Secretari (no conseller): Sr. Joan Ignasi Gomariz i Verdú, advocat privat.

1.2.5. Legislació aplicable

La legislació general aplicable a EISSA és, bàsicament la següent:

- Llei 11/1981, de 7 de desembre, de patrimoni de la Generalitat.
- Llei 4/1985, de 29 de març, de l'Estatut de l'empresa pública catalana.
- Decret legislatiu 9/1994, de 13 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya.
- Lleis de pressupostos anuals de la Generalitat.
- Legislació general de dret mercantil, civil, fiscal i laboral aplicables.

D'altra banda, d'acord amb l'activitat que de manera concreta duu a terme EISSA, existeix legislació específica aplicable d'entre la qual cal remarcar:

- Llei 12/1991, de 29 d'abril, sobre les Agrupacions d'Interés Econòmic.
- Reial decret 2366/1994, de 9 de desembre, que refon en un text únic la normativa referent a diferents aspectes del sector energètic i elèctric, entre els quals hi ha el de la producció per cogeneració o per altres fonts d'energia renovable. Aquest Reial decret conté les prioritats del Pla Energètic Nacional 1991-2000, com per exemple fomentar la contribució de la cogeneració i els autogeneradors a la producció d'energia elèctrica.

2. FISCALITZACIÓ DELS ESTATS FINANCERS

2.1. INTRODUCCIÓ

La fiscalització dels estats financers d'EISSA ha consistit en una revisió de les diferents masses patrimonials i comptes que componen el Balanç i el Compte de pèrdues i guanys. S'ha posat especial èmfasi en certs aspectes que aquesta Sindicatura de Comptes ha considerat fonamentals per la materialitat dels seus imports, pels conceptes que recullen o pel risc d'auditoria que impliquen.

La fiscalització esmentada ha suposat que es revisin alhora aspectes economicofinancers i comptables i aspectes de procediments i de legalitat.

2.2. INFORMES D'AUDITORIA

Els comptes anuals d'EISSA corresponents a l'exercici 1997 que comprenen el Balanç de situació a 31 de desembre de 1997, el Compte de pèrdues i guanys i la Memòria corresponents a l'exercici anual acabat a la referida data, han estat auditats per "Audit BCN, SA", que ha presentant l'informe amb una opinió favorable sense excepcions.

2.3. OBSERVACIONS I NOTES AL BALANÇ

A continuació es presenta el Balanç de situació a 31 de desembre de 1997. A efectes comparatius es presenten els imports del Balanç a 31 de desembre de 1996. Cal remarcar que EISSA, d'acord amb els límits legalment establerts, presenta els seus comptes anuals sota la forma del model abreujat.

Balanç de situació abreujat a 31.12.96 i 31.12.97

ACTIU	31.12.96	31.12.97
IMMOBILITZAT	201.077	334.153
Immobilitzacions immaterials	64	34
Immobilitzacions materials	539	319
Immobilitzacions financeres	200.474	333.800
ACTIU CIRCULANT	159.355	95.361
Deutors	55.112	59.355
Inversions financeres temporals	49	59
Tresoreria	104.194	35.947
TOTAL ACTIU	360.432	429.514
PASSIU	31.12.96	31.12.97
FONS PROPIS	355.975	334.484
Capital social	359.000	359.000
Reserves	3.163	3.163
Resultats d'exercicis anteriors	0	(6.188)
Pèrdues i guanys (benefici o pèrdua)	(6.188)	(21.491)
CREDITORS A LLARG TERMINI	0	90.750
CREDITORS A CURT TERMINI	4.457	4.280
TOTAL PASSIU	360.432	429.514

Imports en milers de pessetes.

Font: Comptes anuals presentats per EISSA.

2.3.1. Immobilitzat: Immobilitzacions financeres

L'anàlisi de l'immobilitzat s'ha centrat en les immobilitzacions financeres donada la seva importància relativa no sols dins l'immobilitzat, sinó respecte del total de l'actiu del Balanç a 31.12.97, sobre el qual representa el 77,71%. La composició de les immobilitzacions financeres a 31.12.96 i 31.12.97 és, un cop restades les provisions dotades per EISSA, la següent:

Empreses participades	31.12.96	31.12.97
Agrup. Energètica Ciutat Sanitària Vall d'Hebron, AIE	42.000	42.000
Agrup. Energètica Hosp. Josep Trueta de Girona, AIE	53.750	52.582
Agrup. Energètica Hosp. general de Granollers, AIE	10.484	8.699
Agrup. Energètica Hosp. Arnau de Vilanova, AIE	56.300	49.702
Agrup. Energètica Hosp. Residència St. Camil, AIE	9.363	9.117
Agrup. Energètica Hosp. Joan XXIII, AIE	18.483	16.606
Gestió Energètica Hosp. Verge de la Cinta, AIE	10.094	10.094
Agrup. Energètica Ciutat Sanit. Universit. Bellvitge, AIE	0	70.000
Agrup. Energètica Hosp. Universit. Germ Trias i Pujol, AIE	0	75.000
TOTALS	200.474	333.800

Imports en milers de pessetes.

Font: Detalls comptables d'EISSA.

L'anàlisi realitzada respecte d'aquestes nou AIE conté diversos aspectes:

a) Aspectes legals i formals:

a-1) Anàlisi de la constitució i evolució de l'AIE

a-2) Anàlisi dels requisits que ha de seguir EISSA per entrar a participar en les AIE, per variar la seva participació, etc.

b) Aspectes comptables: valoració de les participacions a 31.12.97, analitzant la dotació a la provisió per depreciació de valors realitzada per EISSA.

c) Aspectes financers: rendibilitat de les inversions en les AIE participades.

2.3.1.1. Aspectes legals i formals

Hem analitzat la documentació referent a la constitució de les diferents AIE en què participa EISSA, així com la de les posteriors ampliacions o reduccions de capital.

Amb aquesta documentació hem verificat altres qüestions com la participació d'altres socis en les esmentades AIE. El resultat d'aquesta anàlisi el presentem en el quadre resum següent:

Empreses participades	Data de constitució	Capital AIE			Participació d'EISSA			Altres socis	
		Inicial	Variació	31.12.97	Inicial	31.12.97	%	Nom	%
A.E. C.S.V.Hebron, AIE	31.7.91	428.000	(92.000)	336.000	53.500	42.000	12,5	Gas Natural, SDG,SA	81,25
A.E. H.J.T. Girona, AIE	7.3.94	107.500	-	107.500	53.750	53.750	50	Aneto Inv.,SA (1)	6,25
A.E. H.G. Granollers, AIE	7.3.94	23.500	-	23.500	11.750	11.750	50	Gas Girona,SA (2)	50
A.E. H. Arnau de Vilan, AIE	7.3.94	72.600	40.000	112.600	36.300	56.300	50	Gas Natural SDG,SA	50
A.E. H.R. St. Camil, AIE	7.3.94	20.000	-	20.000	10.000	10.000	50	Gas Lleida,SA (2)	50
A.E. H. Joan XXIII, AIE	7.3.94	42.000	-	42.000	21.000	21.000	50	Gas Natural SDG,SA	50
G.E. H. Vge Cinta, AIE	6.4.95	20.188	-	20.188	10.094	10.094	50	Gas Tarrac.,SA (2)	50
A.E. C.S.U. Bellvitge, AIE	4.4.97	140.000	-	140.000	70.000	70.000	50	Robots,SA	50
A.E. H.U. G.Trias i P., AIE	4.4.97	150.000	-	150.000	75.000	75.000	50	Gas Natural SDG,SA	50
					349.894				

Imports en milers de pessetes.

Font: Escripures i altra documentació facilitada per EISSA.

Notes: (1): Pertany al Grup FECSA.

(2): Pertany al Grup Gas Natural.

Constitució de les AIE: l'anàlisi dels documents de constitució ha resultat satisfactòria i hem observat que les diferents AIE coincideixen en els següents termes:

- **Objecte:** adquisició, instal·lació i explotació d'un conjunt d'equips emplaçats dins els hospitals, amb els quals, cremant gas natural, s'obtindrà un estalvi energètic tot produint aigua calenta, electricitat i refrigeració, que seran subministrades a les instal·lacions dels respectius hospitals.
- **Durada i dissolució:** es constitueixen per un període de vuit anys (excepte l'AIE de la Vall d'Hebron que és per deu anys) a comptar des de la posada en marxa de la instal·lació. Això sense perjudici de pròrroques per terminis d'un any (tres anys en el cas de l'AIE de la Vall d'Hebron) en motiu de no haver-se assolit l'objecte o per acord dels socis. Dissolta l'AIE, les seves instal·lacions podran ser adquirides amb caràcter preferent pel SCS.

(S'ha observat que l'AIE de la Vall d'Hebron ha formalitzat mitjançant escriptura pública de 16.4.97 una ampliació de la seva durada en 6 anys més, per acord unànime dels socis. Aquesta pròrroga és conseqüència d'una ampliació de les instal·lacions).

Participacions d'EISSA en les AIE:

Pel que fa a l'aprovació de les participacions cal remarcar:

- **Aprovació del Consell d'Administració d'EISSA:** en tots els casos les participacions han estat aprovades prèviament pel Consell d'Administració d'EISSA. (Excepció: la primera participació va formalitzar-se el 31.7.91, participació inicial en l'AIE de Vall d'Hebron per 53.500 mPTA; en tot cas el Consell d'Administració va ratificar a posteriori aquesta participació l'1.10.91.)
- **Aprovació per acord de Govern de la Generalitat:** les aprovacions del Consell d'Administració d'EISSA fan constar que resten condicionades a l'aprovació del

Govern de la Generalitat. Aquest requisit l'estableix també l'EEPC. La totalitat de les participacions han estat prèviament aprovades per acord de Govern. (Excepció: pel cas ja remarcat de la participació inicial en l'AIE de Vall d'Hebron existeix ratificació posterior per acord de Govern de 23.2.93.)

Aprovació de l'endeutament de les AIE: d'acord amb l'article 39 de l'EEPC els representants d'EISSA en les AIE participades han d'obtenir autorització prèvia del Govern de la Generalitat en cas que les AIE s'endeutin per un import superior al 50% del seu capital o per un import que sobrepassi la participació d'EISSA.

Dels estats financers del 1997 de les nou AIE participades hem observat l'existència d'endeutament en cinc AIE. En tots cinc casos l'endeutament va ser formalitzat en l'exercici 1994 i el prestador va ser Gas Natural SDG, SA, l'altre soci partícip en les AIE, tal com s'observa en el detall següent:

AIE prestatària	Prestador	Data préstec	Límit préstec	Tipus d'interès
A.E. H.J.T de Girona, AIE	Gas Natural SDG, SA	1.7.94	100.000	MIBOR 3 mesos + 3/8
A.E. H.G. Granollers, AIE	Gas Natural SDG, SA	1.7.94	30.000	MIBOR 3 mesos + 3/8
A.E. H. Arnau de Vilan, AIE	Gas Natural SDG, SA	1.7.94	100.000	MIBOR 3 mesos + 3/8
A.E. H.R. St. Camil, AIE	Gas Natural SDG, SA	1.4.94	25.000	MIBOR 3 mesos + 3/8
A.E. H. Joan XXIII, AIE	Gas Natural SDG, SA	1.4.94	50.000	MIBOR 3 mesos + 3/8

Imports en milers de pessetes.

Font: Escripcions i altra documentació facilitada per EISSA.

L'aprovació per acord de Govern és de data 15.12.94, per tant, la formalització dels préstecs es va dur a terme sense disposar de l'autorització prèvia pertinent. L'acord de Govern va aprovar els tipus d'interès formalitzats i pel que fa als límits de préstecs va aprovar: per l'A.E.H.J.T. de Girona, AIE un límit de 125.000 mPTA, per tant, superior al formalitzat; per a l'A.E.H. Arnau de Vilanova, AIE un límit de 90.000 mPTA, per tant, ha estat formalitzat amb un excés de 10.000 mPTA respecte a l'autoritzat; per a les altres tres AIE el límit formalitzat coincideix amb l'autoritzat.

2.3.1.2. Aspectes comptables

Hem verificat que la comptabilització del valor de cost per part d'EISSA de les inversions financeres per participació en les nou AIE es correspon amb allò que recull la documentació suport (aprovacions del Consell d'Administració d'EISSA o del Govern de la Generalitat, escriptures de les AIE, etc.). Posteriorment hem analitzat la valoració de les participacions a 31.12.97. Per a això, hem analitzat els estats financers de les AIE participades a 31.12.97 i hem calculat el valor teòric comptable de la participació d'EISSA.

El resultat d'aquesta anàlisi presentem el següent quadre resum:

Empreses participades	Cost de la inversió (1)	Provisió segons EISSA a 31.12.97 (2)	Immob. financer net a 31.12.97 (3) = (1)-(2)	Provisió segons Sindicat. Comptes a 31.12.97 (4)	Diferència provisió (5) = (4)-(2)
A.E. C.S. V.Hebron, AIE	42.000	0	42.000	0	0
A.E. H.J.T Girona, AIE	53.750	(1.168)	52.582	(11.350)	(10.182)
A.E. H.G. Granollers, AIE	11.750	(3.051)	8.699	(1.824)	1.227
A.E. H. Arnau de Vilan, AIE	56.300	(6.598)	49.702	(20.583)	(13.985)
A.E. H.R. St. Camil, AIE	10.000	(883)	9.117	(740)	143
A.E. H. Joan XXIII, AIE	21.000	(4.394)	16.606	(2.803)	1.591
G.E. H. Vge Cinta, AIE	10.094	0	10.094	0	0
A.E. C.S.U. Bellvitge, AIE	70.000	0	70.000	(274)	(274)
A.E. H.U. G.Trias i Pujol, AIE	75.000	0	75.000	(273)	(273)
TOTALS	349.894	(16.094)	333.800	(37.847)	(21.753)

Imports en milers de pessetes

Font: Dades comptables d'EISSA i comptes anuals auditats de les AIE

En el quadre anterior s'observa com el valor total net de les immobilitzacions financeres a 31.12.97 és, segons la comptabilitat d'EISSA, de 333.800 mPTA quan dels càlculs que hem realitzat es desprèn que estan sobrevalorades en 21.753 mPTA. Com a conseqüència d'això, la despesa per la dotació anual comptabilitzada per EISSA en el Compte de pèrdues i guanys de 1997 ha estat d'11.674 mPTA quan segons els nostres càlculs hauria d'haver estat de 33.427 mPTA.

Cal remarcar que aquestes diferències entre la valoració d'EISSA i la calculada per aquesta Sindicatura de Comptes està motivada pel fet que EISSA calcula les provisions comptabilitzades a 31.12.97 d'acord amb els tancaments comptables de les AIE de l'exercici anterior, és a dir de 31.12.96. Els responsables d'EISSA afirmen que això és així donat que al tancament comptable d'un exercici no disposen dels estats comptables definitius de les AIE participades.

2.3.1.3. Aspectes financers

Les actuacions d'EISSA per les quals constitueix les AIE tenen com a finalitat aquella que es desprèn del mateix objecte social; és a dir, el foment i realització d'actuacions de cogeneració per a la millora de l'eficiència energètica en els centres sanitaris del SCS. No s'estableix, per tant, una finalitat prioritàriament relacionada amb el rendiment financer. Malgrat això, l'assoliment del foment de la cogeneració pot mesurar-se, encara que sigui de manera genèrica, en funció de la bona marxa de les AIE. Així, uns resultats positius en la comptabilitat de l'AIE indiquen que les instal·lacions de cogeneració d'aquella AIE estan assolint un nivell d'ingressos per vendes (als mateixos hospitals, o a les companyies elèctriques quant a l'excedent elèctric) cosa que fa suposar, d'una banda, un millor aprofitament de l'energia gràcies a la cogeneració i, d'altra banda, uns nivells de cobertura de costos i per tant, uns mínims de rendibilitat de les instal·lacions que, d'acord amb el que s'ha esmentat en l'epígraf 1.2.3 és l'element bàsic perquè en el futur siguin cedides als hospitals.

Per això hem realitzat una aproximació genèrica a la rendibilitat que per EISSA suposen les diferents participacions en les nou AIE. Tot i que cap d'aquestes empreses participades no reparteix dividendes durant l'exercici 1997, hem comparat els resultats de l'exercici 1997 de les nou AIE amb la participació que hi té EISSA, obtenint el percentatge de rendibilitat de la inversió financera. Per a tenir una correcta visió de l'evolució hem realitzat també l'esmentat càlcul per als exercicis 1995 i 1996. El resultat es presenta seguidament:

Empreses participades	Exercici de constitució	Rendibilitat 1995 %	Rendibilitat 1996 %	Rendibilitat 1997 %
A.E. C.S. V.Hebron, AIE	1991	13,19	15,01	15,30
A.E. H.J.T Girona, AIE	1994	2,33	(*)	(*)
A.E. H.G. Granollers, AIE	1994	(*)	(*)	10,44
A.E. H. Arnau de Vilan, AIE	1994	2,60	(*)	(*)
A.E. H.R. St. Camil, AIE	1994	(*)	(*)	1,44
A.E. H. Joan XXIII, AIE	1994	(*)	(*)	7,60
G.E. H. Vge Cinta, AIE	1995	3,70	2,20	(*)
A.E. C.S.U. Bellvitge, AIE	1997	-	-	(*)
A.E. H.U. G.Trias i Pujol, AIE	1997	-	-	(*)

Font: Dades comptables d'EISSA i comptes anuals auditats de les AIE

(*) Amb aquest símbol s'indiquen els exercicis en què l'AIE ha obtingut pèrdua i, per tant, no ha generat rendibilitat a la inversió d'EISSA.

De l'anterior quadre es desprèn que els primers exercicis d'activitat de les AIE no acostumen a generar resultats positius ni, per tant, rendibilitat financera en la inversió d'EISSA. Això és normal si es té en compte que l'AIE ha de superar un primer període de muntatge i de posada en marxa de les instal·lacions fins a assolir un nivell mínim dins els marges d'òptim de funcionament. Així, doncs, podem donar les següents dades:

- L'AIE de la Vall d'Hebron, constituïda en l'exercici 1991, ja va generar certs beneficis des de l'exercici 1992 i importants rendiments des de 1995.
- L'AIE de l'Hospital de Granollers i la de l'Hospital Joan XXIII, constituïdes en l'exercici 1994, han suposat a EISSA una considerable rendibilitat en l'exercici 1997. L'AIE de l'Hospital de Sant Camil ja assoleix beneficis en l'exercici 1997, tot i que suposen per a EISSA uns nivells de rendibilitat encara modestos.
- Les altres dues AIE creades en el 1994, la de l'Hospital Josep Trueta de Girona i la de l'Hospital Arnau de Vilanova, encara que generen certs beneficis en el 1995, no són conseqüència de l'explotació i, en els exercicis 1996 i 1997 encara es troben en situacions d'activitat incipient i generen pèrdues. Un fet similar succeeix en l'AIE de l'Hospital Verge de la Cinta, creada el 1995.
- Les dues darreres AIE creades en el 1997 estan encara en fase de posada en funcionament i, lògicament, generen pèrdues.

Pel que fa a l'AIE de la Vall d'Hebron cal remarcar que la bona marxa de les instal·lacions i de l'activitat ha generat des de 1992 uns beneficis que han estat destinats majoritàriament a l'increment de reserves i que han permès que, des de

1994, EISSA comenci a recuperar la inversió inicial. La recuperació s'ha articulat mitjançant reduccions de capital de l'AIE, amb les quals EISSA, de la inversió inicial de 53.500 mPTA realitzada el 1991, ha recuperat 5.700 mPTA el 1994 i 5.800 mPTA el 1996, mantenint sempre el seu percentatge de participació en un 12,5%. Aquest fet s'ha vist aturat, però, des de 1997, donat que s'ha acordat l'ampliació de les instal·lacions de l'AIE.

Cal remarcar però que en exercicis futurs la baixa dels preus de l'energia elèctrica que es produeix des de 1999 pot afectar a l'evolució dels resultats esperats de les AIE i, per tant, al període de recuperació de les inversions, així com al termini previst per al traspàs de les plantes de cogeneració als hospitals.

2.3.2. Actiu circulant: Deutors i Tresoreria

Dins l'actiu circulant fem una breu anàlisi dels deutors i la tresoreria que representen sobre el total de l'actiu a 31.12.97, un 13,8% i un 8,3%, respectivament.

2.3.2.1. Deutors

El detall de deutors a 31.12.97 és el següent:

Clients empreses associades	42.370
Deutors	5.203
Projectes en curs	6.867
Hisenda Pública deutora	4.915
TOTAL DEUTORS	59.355

Imports en milers de pessetes.

Font: Comptabilitat d'EISSA.

El compte de caire fiscal d'Hisenda Pública deutora s'analitza en l'epígraf 2.5. Seguidament s'analitzen la resta de conceptes de l'anterior detall.

A) Clients empreses associades: Aquest concepte i import també formava part del saldo dels deutors a 31.12.96. Hem observat que el total de l'esmentat import ha estat cobrat el 6.3.98.

De l'anàlisi realitzada s'ha observat que els 42.370 mPTA corresponen al total de tres factures pels treballs realitzats a l'Hospital Comarcal del Penedès per al subministrament i instal·lació de material per a la implantació d'un sistema de gestió centralitzada (control informatitzat dels sistemes de ventilació i refrigeració).

En data 1.12.94 EISSA signa un contracte amb l'empresa CAMUNSA Edificios Inteligentes, SA com a adjudicatària de les obres d'implantació de l'esmentat

sistema. En data 30.12.94 EISSA i el SCS signen un conveni de col·laboració pel qual EISSA es comprometia a incorporar la tecnologia i a facilitar les inversions necessàries per a la implantació del sistema i el SCS, a aportar a EISSA el total del cost prèvia presentació justificativa de les despeses realitzades per part d'EISSA.

En la pràctica EISSA comptabilitza l'esmentada operació sense imputar cap import a despesa (per les obres d'implantació) ni a ingrés (pel cobrament del SCS), sinó que quan paga les factures de CAMUNSA, la contrapartida és l'import deutor del SCS. Aquesta comptabilització respon al fet que, segons els responsables d'EISSA, l'actuació era merament d'intermediació de pagament i havia estat el mateix SCS qui havia previst les obres i seleccionat el contractista.

La documentació analitzada no evidencia de manera directa l'afirmació dels responsables d'EISSA però sí que hem pogut observar que cada cop que CAMUNSA emet una factura, aquesta és prèviament conformada pel SCS.

En tot cas, entenem que en el futur EISSA, davant d'operacions similars a l'esmentada, ha de plantejar-se la necessitat de registrar com a propis tant les despeses com els ingressos de l'operació, imputant-los en el Compte de pèrdues i guanys.

B) Deutors i Projectes en curs: Aquests dos conceptes estan en relació amb els projectes i estudis de viabilitat que EISSA encarrega a determinades empreses per a la posterior implantació d'instal·lacions de cogeneració. Un cop es constitueix l'AIE que gestiona les instal·lacions, EISSA li factura aquests projectes i estudis. La comptabilització d'aquest fet econòmic per part d'EISSA és la següent:

- La despesa del projecte o estudi la paga EISSA al proveïdor però la contrapartida comptable no la comptabilitza com a despesa en el Compte de pèrdues i guanys, sinó que l'activa en el compte deutor 559 de "Projectes en curs".
- L'ingrés per facturació del projecte o estudi a l'AIE un cop aquesta ha estat constituïda, no la comptabilitza EISSA com a ingrés en el Compte de pèrdues i guanys, sinó que dóna de baixa l'esmentada imputació en el compte "Projectes en curs" i el pendent de cobrament l'imputa al compte 440 de "Deutors".

Amb aquest criteri comptable resten, a 31.12.97, els saldos següents:

- "Deutors" per 5.203 mPTA que corresponen a tres factures de projectes previs que EISSA cobra a les AIE un cop constituïdes, concretament a les AIE dels hospitals Arnau de Vilanova, Bellvitge i Germans Trias i Pujol. Hem verificat que aquestes factures, emeses a finals de 1997, han estat finalment cobrades l'octubre de 1998.
- "Projectes en curs" per 6.867 mPTA que corresponen a les factures de proveïdors que han realitzat els projectes i estudis de viabilitat per a la implantació de tres

instal·lacions de cogeneració però que a 31.12.97 encara no han donat lloc a la constitució de les corresponents AIE. En concret les tres AIE previstes són: Agrupació Energètica Hospital de la Creu Roja de l'Hospitalet, AIE, Agrupació Energètica Hospital Clínic i Provincial de Barcelona, AIE i Agrupació Energètica Hospital de Terrassa, AIE. La primera es preveu constituir-la durant el 1999, les altres dues, durant el 2000.

Així, amb el criteri comptable abans esmentat, EISSA no comptabilitza aquests projectes i estudis en el Compte de pèrdues i guanys. Entenem que, d'acord amb els principis comptables de prudència i d'imatge fidel, el més adient és reconèixer com a despesa en el Compte de pèrdues i guanys el cost dels projectes facturats pels proveïdors i, per tant, imputar-hi també l'ingrés posterior per la facturació d'EISSA a les AIE.

2.3.2.2. *Tresoreria*

El saldo total de tresoreria a 31.12.97, 35.947 mPTA, correspon a l'únic compte corrent que EISSA té obert a Banca Catalana. Hem verificat els extractes bancaris i les conciliacions bancàries corresponents amb resultat satisfactori. Aquest compte ha generat durant el 1997 uns ingressos financers de 2.659 mPTA, que han estat correctament imputats dins els comptes d'ingressos financers del Compte de pèrdues i guanys.

El saldo acumulat en aquest compte corrent és conseqüència que part del desemborsament de les dues noves inversions financeres de l'exercici 1997, corresponents a les AIE de l'Hospital de Bellvitge i de l'Hospital Germans Trias i Pujol, no ha estat exigit fins a l'exercici 1998. (Vegeu l'anàlisi al respecte en l'epígraf 2.3.4).

2.3.3. Fons propis: Capital i Resultat de l'exercici

2.3.3.1. *Capital*

El capital social d'EISSA a 31.12.97 és de 359.000 mPTA i està format per 17.950 accions de valor nominal 20.000 PTA cadascuna, totalment subscrites i desemborsades. El dos únics socis són el SCS i l'ICAEN, cadascun amb el 50% del capital.

En relació al capital d'EISSA i al que s'esmenta en l'epígraf 1.2.1, s'ha analitzat i verificat la documentació, que sustenta de manera satisfactòria que el següent:

- EISSA es va constituir el 26.7.91 amb un capital de 55.000 mPTA, totalment subscrit i desemborsat pel SCS i pel CIDEM, al 50% cadascú. L'autorització per a la constitució d'EISSA va ser aprovada per l'acord de Govern de la Generalitat

de 31.5.91, a proposta dels consellers de Sanitat i Seguretat Social i d'Indústria i Energia.

- L'11.5.92 l'ICAEN passa a tenir el 50% d'EISSA donat que va adquirir la participació del CIDEM.

Les diferents ampliacions del capital d'EISSA formalitzades entre el 1992 i el 1997 han suposat passar dels 55.000 mPTA de capital fundacional als 359.000 mPTA de capital social a 31.12.97, mantenint sempre el percentatge del SCS i l'ICAEN en el 50%. Hem analitzat la documentació corresponent a les esmentades ampliacions i, seguidament es presenta el quadre resum i d'evolució del capital resultant d'aquesta anàlisi:

Data acord de Govern G.C.	Data d'escriptura	Operació	Accionistes	Capital
31.5.91	26.7.91	Constitució d'EISSA amb un capital social de 55.000 mPTA	CIDEM (50%) SCS (50%)	55.000
6.7.92	13.11.92	Ampliació de capital, 120.000 mPTA	ICAEN (50%) SCS (50%)	175.000
8.10.93	24.12.93	Ampliació de capital, 100.000 mPTA	ICAEN (50%) SCS (50%)	275.000
23.12.94	7.6.95	Ampliació de capital, 60.000 mPTA	ICAEN (50%) SCS (50%)	335.000
28.12.95	15.1.96	Ampliació de capital, 24.000 mPTA	ICAEN (50%) SCS (50%)	359.000

Imports en milers de pessetes

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons escriptures, acords de Govern i actes de la Junta Gral d'Accionistes.

El resultat global de la nostra anàlisi ha estat satisfactori i, a més, s'observa que EISSA ha actuat correctament ja que ha obtingut, prèviament a la formalització de les ampliacions de capital en escriptura pública, l'autorització del Govern de la Generalitat. Únicament cal remarcar que l'ampliació de capital de 60.000 mPTA, que EISSA va comptabilitzar com a més capital al tancament de l'exercici 1994, no hauria d'haver-la comptabilitzat fins al 1995 ja que, tot i haver-se formalitzat el corresponent acord de Govern el 23.12.94, no va ser aprovada en Junta General d'Accionistes fins al 30.3.95.

2.3.3.2. Resultat de l'exercici

En l'exercici 1997 EISSA presenta una pèrdua de 21.491 mPTA. A part d'altres comentaris recollits al llarg d'aquest informe, que poden incidir en l'obtenció d'aquest resultat, el resultat de l'exercici 1997 presentat per EISSA es compon de:

- Pèrdua d'explotació de 12.469 mPTA originada pel fet que durant l'exercici les AIE en què participa, tot i que generen en certs casos beneficis considerables, no reparteixen cap dividend ni dividend a compte.

- Resultat extraordinari negatiu d'11.676 mPTA en la seva pràctica totalitat, 11.674 mPTA, com a conseqüència de la dotació comptabilitzada per EISSA a la provisió per depreciació de les immobilitzacions financeres.

El total d'aquests dos components negatius del resultat de l'exercici es veu parcialment compensat pel resultat financer positiu, de 2.654 mPTA, que és conseqüència dels ingressos financers generats pel compte corrent de tresoreria.

2.3.4. Creditors: Creditors a llarg termini

Dins els comptes creditors del passiu a 31.12.97 ens centrem en els creditors a llarg termini, que són els que presenten saldo significatiu, concretament per un import de 90.750 mPTA.

Aquest import fa referència a les quantitats pendents de desemborsar en relació a les noves inversions financeres de l'exercici 1997, és a dir, a les AIE de l'Hospital de Bellvitge i de l'Hospital Germans Trias i Pujol. Respecte a aquestes dues inversions financeres s'ha verificat el següent:

- AIE de l'Hospital de Bellvitge: l'aportació d'EISSA, d'acord amb l'anàlisi de l'epígraf 2.3.1, és de 70.000 mPTA. El desemborsament inicial, d'acord amb l'aprovat pel Consell de Govern de l'AIE, ha estat d'un 40%, 28.000 mPTA.
- AIE de l'Hospital Germans Trias i Pujol: l'aportació d'EISSA, d'acord amb l'anàlisi de l'epígraf 2.3.1, és de 75.000 mPTA. El desemborsament inicial, d'acord amb l'aprovat pel Consell de Govern de l'AIE, ha estat d'un 35%, 26.250 mPTA.

Per tant, per aquestes dues inversions financeres resten pendents de desemborsar, a 31.12.97, un total de 90.750 mPTA (42.000 mPTA i 48.750 mPTA). El desemborsament serà exigible quan així ho acordi el Consell de Govern de l'AIE, fet que s'ha produït el març de 1998 i que ha originat el desemborsament d'EISSA pels imports pendents el setembre de 1998 i el febrer de 1999, respectivament.

A la vista de quan s'ha liquidat aquest deute entenem que EISSA hauria de disposar d'informació constant provinent de l'AIE per tal de poder fer una correcta classificació dels creditors per accions pendents de desemborsar entre el llarg i el curt termini.

2.4. OBSERVACIONS I NOTES AL COMPTE DE PÈRDUES I GUANYES

A continuació es presenta el Compte de pèrdues i guanys de l'exercici finalitzat el 31 de desembre de 1997. A efectes comparatius es presenten els imports del Compte de pèrdues i guanys de l'exercici finalitzat el 31 de desembre de 1996. Cal

remarcar que EISSA, d'acord amb els límits legalment establerts, presenta els seus comptes anuals sota la forma del model abreujat.

Compte de pèrdues i guanys abreujat a 31.12.96 i 31.12.97

INGRESSOS	31.12.96	31.12.97
INGRESSOS D'EXPLOTACIÓ (I)	5.208	583
Altres ingressos d'explotació	5.208	583
DESPESES D'EXPLOTACIÓ (II)	14.065	13.052
Despeses de personal	4.414	4.980
Sous, salaris i assimilats	3.375	3.788
Càrregues socials	1.039	1.192
Dotacions per amort. d'immobilitzat	220	250
Altres despeses d'explotació	9.431	7.822
BENEFICI O (PÈRDUA) D'EXPLOTACIÓ (III) = (I-II)	(8.857)	(12.469)
INGRESSOS FINANCERS (IV)	6.976	2.659
En empreses associades	838	0
Altres ingressos financers	6.138	2.659
DESPESES FINANCERES (V)	0	5
Per altres deutes	0	5
RESULTATS FINANCERS VI = (IV-V)	6.976	2.654
INGRESSOS EXTRAORDINARIS (VII)	113	1
DESPESES EXTRAORDINÀRIES (VIII)	4.420	11.677
Variació provisions d'immobilitzat	4.420	11.674
Altres despeses extraordinàries	0	3
RESULTATS EXTRAORDINARIS IX = (VII-VIII)	(4.307)	(11.676)
PÈRDUA DE L'EXERCICI	(6.188)	(21.491)

Imports en milers de pessetes.

Font: Comptes anuals presentats per EISSA.

2.4.1. Ingressos d'explotació

Durant l'exercici 1997 cap de les AIE participades no han repartit dividends, mentre que en l'exercici 1996, va produir-se una distribució de dividend a compte, per 4.309 mPTA, provinent de l'AIE de la Vall d'Hebron. Això explica l'evolució dels ingressos d'explotació entre tots dos exercicis

En l'exercici 1997 els ingressos d'explotació recullen únicament aquells corresponents a les retencions fiscals practicades per les entitats financeres sobre els interessos bancaris de les AIE, en la proporció que en cadascuna d'elles correspon a EISSA. La comptabilització per part d'EISSA recull aquestes retencions, però les corresponents a l'exercici anterior; és a dir, les de 1996, mentre que caldria comptabilitzar les del mateix exercici.

2.4.2. Despeses d'explotació

2.4.2.1. *Despeses de personal*

En els exercicis 1996 i 1997 s'observa l'existència de despeses de personal, fet que va començar-se a produir des de l'exercici 1993. Així, en l'actualitat, la plantilla d'EISSA consta d'un únic treballador les tasques del qual se centren en el seguiment tècnic i evolutiu de les instal·lacions i la seva activitat. La resta de tasques, principalment control comptable, fiscal i administratiu, i també assistència i representació en les reunions dels consells de les AIE, les segueixen duent a terme treballadors de l'ICAEN.

Cal remarcar que en l'informe de fiscalització de la Sindicatura de Comptes D-27/1993, corresponent als exercicis 1991 i 1992 d'EISSA, es constata que l'empresa no comptabilitzava cap despesa de personal, donat que era personal de l'ICAEN qui s'encarregava dels assumptes corresponents a EISSA (assistència a reunions per a la constitució de les AIE o als seus consells un cop constituïts, seguiment i control comptables, etc.). En aquell informe es recomanava la imputació de càrrecs per aquestes despeses de l'ICAEN a EISSA, per tal de reflectir comptablement la veritable operativa i resultats de cadascuna de les entitats.

Cal mantenir, per tant, la recomanació de que l'ICAEN ha d'imputar càrrecs a EISSA per despeses de personal en proporció al temps que els treballadors de l'ICAEN dediquen a tasques d'EISSA.

2.4.2.2. *Altres despeses d'explotació*

El detall de les Altres despeses d'explotació a 31.12.97 és el següent:

	31.12.97
Assessories juríd. econ. i energètiques	5.043
Càrrecs ICAEN	1.276
Ajustament negatiu IVA	653
Altres serveis externs	528
Altres tributs (IAE)	322
TOTAL	7.822

Imports en milers de pessetes.

Font: Comptabilitat d'EISSA.

Respecte de les assessories, hem revisat la documentació suport i les factures corresponents als serveis prestats per professionals independents, així com les corresponents retencions per l'IRPF. El resultat de la revisió ha estat satisfactori.

Pel que fa al concepte de Càrrecs ICAEN, cal remarcar que, igual que s'ha esmentat per a les despeses de personal, en l'informe de fiscalització de la Sindicatura de Comptes corresponent als exercicis 1991 i 1992 d'EISSA, es constata que l'empresa no comptabilitzava cap despesa per conceptes com el d'arrendament de local de l'ICAEN amb qui comparteix les oficines, ni per altres despeses com subministraments, telèfons, material d'oficina, etc. En aquell informe es recomanava la imputació de càrrecs per aquestes despeses de l'ICAEN a EISSA.

Hem observat com en l'exercici 1997 EISSA rep un càrrec de l'ICAEN per un total de 1.276 mPTA, per despeses diverses d'aquest tipus. Hem verificat com l'ICAEN, partint de les despeses que suporta per diversos conceptes (lloguer de local, llum, assegurança, reparacions, telèfon, aigua, correus, missatgers i material d'oficina) en repercuteix una part a EISSA en funció, del percentatge que sobre el nombre total de treballadors de l'ICAEN representa el nombre de treballadors d'EISSA, o bé del percentatge que sobre el total del nombre de cartes emeses per l'ICAEN representa el nombre de cartes emeses en relació amb EISSA.

Entenem que els criteris de repercussió d'aquestes despeses són acceptables i, per tant, també les despeses comptabilitzades per EISSA. En tot cas, en el futur, caldrà que els càrrecs d'ICAEN a EISSA per despeses de personal, recomanats en l'epígraf 2.4.2.1, si es porten a terme, afectin el càlcul per a la repercussió d'aquelles despeses basades en el criteri del percentatge de personal d'EISSA respecte del total de personal de l'ICAEN.

2.4.3. Ingressos financers i Despeses extraordinàries

Els ingressos financers de 2.659 mPTA han estat analitzats en l'epígraf 2.3.2.2, on s'ha verificat que representen el rendiment generat pel compte corrent bancari.

Les despeses extraordinàries comptabilitzades per EISSA són conseqüència de la dotació a la provisió d'immobilitzacions financeres de l'exercici 1997, d'11.674 mPTA, que ha estat analitzada en l'epígraf 2.3.1.2.

2.4.4. Resultat final: Pèrdua de l'exercici

La pèrdua que presenta el Compte de pèrdues i guanys com a resultat de l'exercici 1997 l'ha originada tant la Pèrdua d'explotació de 12.469 mPTA com el Resultat extraordinari negatiu d'11.676 mPTA, d'acord amb el que s'ha comentat en 2.3.3.2.

2.5. ASPECTES FISCALS

Els principals comptes que apareixen en el Balanç i en el Compte de pèrdues i guanys amb caire fiscal són els següents:

BALANÇ

Actiu	Saldo a 31.12.97	
Hisenda Pública deutora	4.915	
* Per retencions practicades 1996		2.426
* Per retencions practicades 1997		1.246
* Per IVA 1997		1.243
Passiu		
Hisenda Pública creditora per IRPF	368	
Organismes de la Seg. Social creditors	147	

COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS

Despesa per ajustament negatiu IVA	653
------------------------------------	-----

Els imports són en milers de pessetes.

Seguidament s'analitzen els diferents impostos que donen lloc a aquests saldos.

2.5.1. Impost sobre Societats

En relació a l'IS cal tenir en compte que EISSA és soci de diverses AIE les quals, d'acord amb la Llei 43/95, de 27 de desembre, que regula l'esmentat Impost (LIS), tributen en règim de transparència fiscal, tot i que, segons l'article 66 de l'esmentada llei, amb determinades particularitats. D'acord amb això, EISSA ha d'imputar-se les bases imposables de les AIE en què participa en proporció a la seva participació, però no sols les positives, com en el cas del règim general de transparència fiscal, sinó també les negatives, el que representa la particularitat pròpia de la imposició en relació a les AIE. També ha d'imputar-se proporcionalment les deduccions, bonificacions i retencions o pagaments a compte de les AIE en què participa.

La declaració de l'IS referent a l'exercici 1997 presentada per EISSA podem resumir-la de la manera següent:

RESULTAT COMPTABLE	(21.491)
AJUSTAMENTS	
Bases imposables positives de les AIE	6.530
Bases imposables negatives de les AIE	(11.674)
Dotacions no deduïbles	11.674
BASE IMPOSABLE	(14.961)
QUOTA	0
RETENCIONS I PAGAMENTS A COMPTE	
Ret. sobre rendiment cap. mobiliari d'EISSA	663
Ret. sobre rendiment cap. mobiliari de les AIE	583
LIQUIDACIÓ IS (Import a retornar)	1.246

Els imports són en milers de pessetes.

Font: Declaració de l'IS de l'exercici 1997 presentada per EISSA.

Respecte de les dades de la declaració presentada per EISSA cal remarcar els aspectes següents:

a) Resultat comptable: aquest variaria respecte del presentat per EISSA si es tenen en compte els diferents comentaris fets en anteriors epígrafs, principalment, el referent al càlcul de la provisió per depreciació d'inversions financeres que la Societat realitza sobre dades de 1996 en lloc de sobre dades de 1997 (epígraf 2.3.1.2). Malgrat això, en el vessant fiscal la LIS permet l'opció de declarar les imputacions relacionades amb les participades transparents en l'exercici següent, de manera que a efectes de l'Impost, cal considerar correcte el resultat declarat.

b) Ajustaments: EISSA realitza els ajustaments fiscals al resultat comptable tenint en compte les bases imposables de les AIE referents a l'exercici anterior, és a dir, al 1996, opció permesa per la LIS. Tot i això, hem observat que EISSA no s'imputa les bases imposables de les AIE, sinó els resultats comptables, cosa que no és correcta si es té en compte que en les AIE existeixen ajustaments entre la base imposable i el resultat comptable. Per aquest motiu la base imposable presentada per EISSA, negativa en 14.961 mPTA, hauria de ser negativa però per 13.448 mPTA, segons es desprèn de l'anàlisi feta de la informació disponible de les AIE.

Malgrat tot, tant si es tenen com si no es tenen en compte els aspectes remarcats en a) i b), la base imposable de la declaració de 1997, resultaria en tot cas, negativa. Així, finalment, la liquidació serà a retornar, és a dir, en favor d'EISSA, per la part de les retencions, 1.246 mPTA, que és també el que ha liquidat EISSA i té correctament comptabilitzat dins els deutors de l'actiu.

Hem comprovat, a més, que aquest import de 1.246 mPTA, i també el corresponent a la liquidació de l'IS de 1996, 2.426 mPTA, han estat cobrats durant el 1998.

2.5.2. Impost sobre el valor afegit

EISSA no realitza operacions subjectes a l'impost sobre el valor afegit (IVA), per tant, no repercuteix IVA i, en conseqüència, no pot deduir-se aquell que ha suportat en l'adquisició de béns o serveis. Per això, dins les despeses del Compte de pèrdues i guanys hi ha un total de 653 mPTA, com a IVA suportat no deduïble.

Com a excepció al que s'ha esmentat anteriorment, i d'acord amb el que s'ha analitzat en l'apartat B) de l'epígraf 2.3.2.1, hi ha aquelles despeses per serveis rebuts en relació a projectes d'anàlisi i viabilitat previs a la constitució de les AIE. L'IVA suportat en aquestes despeses es manté a compensar per a l'exercici posterior i, quan finalment es constitueix l'AIE, EISSA li factura el cost dels esmentats projectes, repercutint-ne l'IVA i deduint-se la part que mantenia com a IVA a compensar. A conseqüència d'això, al tancament de l'exercici 1997 resulta un import deutor per IVA a compensar per 1.243 mPTA, que és el que EISSA té comptabilitzat en la corresponent partida de l'actiu segons el detall de l'inici de l'epígraf 2.5.

2.5.3. IRPF i Quotes a la Seguretat Social

Juntament amb l'anàlisi de les despeses de personal s'han analitzat les quotes de cotització a la Seguretat Social de l'únic treballador en nòmina d'EISSA. Hem verificat la coincidència dels imports comptabilitzats com a despesa i retinguts respecte dels de les declaracions mensuals. El resultat de la verificació ha estat satisfactori i s'ha observat que el saldo creditor a 31.12.97, 147 mPTA, correspon al de la declaració del darrer mes de l'exercici i ha estat correctament liquidat dins el termini legalment establert.

Pel que fa a l'IRPF, hem analitzat la correcció en les retencions practicades i declarades trimestralment corresponents tant al treballador en nòmina (inclosos els imports per dietes i quilometratge que superen el límit fiscal), com als serveis rebuts de professionals. El resultat de la verificació ha estat satisfactori i s'ha observat com el saldo creditor a 31.12.97, 368 mPTA, correspon al de la declaració del darrer trimestre de l'exercici i ha estat correctament liquidat dins el termini legalment establert.

Aquests dos saldos del passiu a 31.12.97 (el d'IRPF i el de Seguretat Social) formen part dels Creditors a curt termini que no han estat tractats, donat l'import poc significatiu que representen, dins l'epígraf 2.3.4. Malgrat això, els comptes de Creditors a curt termini han estat la base de la fiscalització de la contractació que presentem en l'epígraf 4.1.

3. FISCALITZACIÓ DE LES LIQUIDACIONS PRESSUPOSTÀRIES

La Llei 19/1996, de 27 de desembre, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 1997, va aprovar el pressupost d'explotació per EISSA en què es preveïen un total de recursos i de dotacions de 12.865 mPTA. L'esmentada llei no aprovà cap pressupost de capital però, donat que durant l'exercici EISSA ha dut a terme inversions financeres, la Societat ha presentat una liquidació de pressupost de capital d'acord amb el que esmentem en l'epígraf 3.3.

A continuació es presenten i s'analitzen les liquidacions dels pressupostos d'explotació i de capital corresponents a l'exercici 1997, presentades per EISSA.

3.1. ANÀLISI DE LA LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST D'EXPLOTACIÓ DE 1997

La liquidació del pressupost d'explotació presentada per EISSA ha estat la següent:

RECURSOS	PRESSUPOST INICIAL (1)	DRETS LIQUIDATS (2)	SALDO PRESSUPOSTARI (2-1)
Prestació de serveis a tercers	4.000	584	(3.416)
Interessos de dipòsit	8.865	2.659	(6.206)
Ingressos extraordinaris	0	1	1
TOTAL RECURSOS	12.865	3.244	(9.621)
DOTACIONS	PRESSUPOST INICIAL (1)	OBLIGACIONS RECONEGUDES (2)	SALDO PRESSUPOSTARI (1-2)
Remuneracions del personal	5.006	4.981	25
Despeses de béns corrents i serveis	6.458	7.822	(1.364)
Despeses financeres	15	5	10
Amortitzacions	1.386	250	1.136
Provisions	0	11.674	(11.674)
Despeses extraordinàries	0	3	(3)
TOTAL DOTACIONS	12.865	24.735	(11.870)
SALDO	0	(21.491)	(21.491)

Imports en milers de pessetes

Font: Liquidació presentada per EISSA

Cal remarcar d'entrada que EISSA no rep subvencions d'explotació i, per tant, la totalitat dels ingressos que genera són ingressos propis.

La liquidació del pressupost d'explotació de 1997 presenta un dèficit de 21.491 mPTA com a conseqüència del total d'ingressos i despeses liquidats, 3.244 mPTA i 24.735 mPTA, respectivament. El dèficit l'originen les desviacions, tant en ingressos com en despeses, motivades pels aspectes concrets que comentem seguidament:

a) Ingressos inferiors als previstos en 9.621 mPTA:

a-1) Prestació de serveis a tercers: el pressupost inicial preveia un import per aquest concepte com a conseqüència dels dividends que EISSA esperava percebre de les seves participacions en el capital de les diferents AIE. Finalment aquests ingressos han estat inferiors als previstos en 3.416 mPTA, no per una baixa en la rendibilitat de les participacions (vegeu l'epígraf 2.3.1.3), sinó perquè durant 1997 les AIE que obtenen beneficis no els han aplicat a distribuir-los en forma de dividends.

a-2) Interessos de dipòsits: el liquidat per aquest concepte ha estat inferior al pressupostat en 6.206 mPTA donat que, d'una banda, s'havien previst els interessos bancaris dels dividends pressupostats esmentats en a-1), que finalment no s'han distribuït i, d'altra banda, per la baixada constant del tipus d'interès durant 1997.

b) Despeses superiors a les pressupostades en 11.870 mPTA, bàsicament com a conseqüència de recollir en la liquidació del pressupost les obligacions en concepte de Provisions (provisions dotades durant l'exercici en relació a la valoració de les participacions en les AIE) per un total d'11.674 mPTA, que no havien estat previstes en el pressupost inicial.

En relació al concepte de Provisions, i també al d'Amortitzacions, cal remarcar que, tot i ser despeses que cal comptabilitzar en el Compte de pèrdues i guanys, no representen despesa pressupostària ja que no originen cap flux de tresoreria i, per tant, no han de liquidar-se pressupostàriament. Malgrat això, donat que EISSA no rep cap mena de subvenció d'explotació provinent del pressupost de la Generalitat, entenem que és correcte que les liquidi com a despesa en el pressupost. Caldria però que, de la mateixa manera que es pressuposta un import per Amortitzacions que s'inclou en el Pressupost inicial aprovat per llei, també s'hi recollís l'import previst en concepte de Provisions.

3.2. ANÀLISI DE LA LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST DE CAPITAL DE 1997

La liquidació del pressupost de capital presentada per EISSA ha estat la següent:

RECURSOS	PRESSUPOST INICIAL (1)	MODIFICACIONS (2)	PRESSUPOST DEFINITIU (3) = (1) + (2)	DRETS LIQUIDATS (4)	DRETS COMPROMESOS PDTS. LIQUIDAR
Ampliació de capital	0	60.000	60.000	0	60.000
TOTAL RECURSOS	0	60.000	60.000	0	60.000
DOTACIONS	PRESSUPOST INICIAL (1)	MODIFICACIONS (2)	PRESSUPOST DEFINITIU (3) = (1) + (2)	OBLIGACIONS RECONEGUDES	INV. PENDENTS DE PAGAMENT
Immobilitzat immaterial	0	0	0	0	0
Mobiliari i estris	0	0	0	0	0
Equips procés informació	0	0	0	0	0
Inversions financeres	0	60.000	60.000	145.000	90.750
TOTAL DOTACIONS	0	60.000	60.000	145.000	90.750

Imports en milers de pessetes.

Font: Liquidació presentada per EISSA.

Com s'ha comentat en l'epígraf 3.1, la Llei de pressupostos de la Generalitat per al 1997 no va aprovar cap pressupost de capital per a EISSA. Posteriorment però, el Consell d'Administració d'EISSA reunit el 16.6.97 va proposar una ampliació de capital de 60.000 mPTA que, posteriorment va ser aprovada per la Junta General d'Accionistes de 10.7.97 i per l'Acord de Govern de 23.12.97. Per aquest motiu la liquidació del pressupost de capital incorpora una columna de Modificacions i una altra de Pressupost definitiu recollint aquest fet. Finalment però, la subscripció i la formalització de l'ampliació no es van produir fins a l'exercici 1998, per la qual cosa resta en la columna de Drets compromesos pendents de liquidar.

Malgrat no liquidar-se drets, sí es duen a terme inversions per 145.000 mPTA, que corresponen a les aportacions realitzades durant el 1997 per participacions en les noves AIE constituïdes d'acord el que s'ha esmentat en l'epígraf 2.3.4: Agrup. Energètica Ciutat Sanit. Universit. Bellvitge, AIE (70.000 mPTA) i Agrup. Energètica Hosp. Universit. Germans Trias i Pujol, AIE (75.000 mPTA). D'aquestes inversions se n'ha desemborsat a tancament de l'exercici 1997 un total de 54.250 mPTA, de manera que resten en la columna d'Inversions pendents de pagament un total de 90.750 mPTA.

El que s'ha esmentat anteriorment, suposa un dèficit del pressupost de capital de l'exercici 1997 per un import de 145.000 mPTA.

3.3. SALDOS PRESSUPOSTARIS ACUMULATS A 31.12.97

EISSA elabora un quadre resum que acompanya les liquidacions pressupostàries de l'exercici en què presenta el saldo pressupostari conjunt de les liquidacions

d'explotació i de capital, acumulant a 31.12.97 els saldos pressupostaris d'exercicis anteriors:

Liquidació de l'exercici (dèficit de capital)	(145.000)
Drets liquidats	0
Obligacions reconegudes	145.000
Excés de recursos d'exercicis anteriors	154.899
Amortitzacions i provisions	11.924
Resultat de l'exercici (dèficit d'explotació)	(21.491)
SALDO A 31.12.97	332

Imports en milers de pessetes.

Font: Quadre resum que EISSA adjunta a les liquidacions pressupostàries.

EISSA finança el dèficit del pressupost de capital de 1997, 145.000 mPTA, amb el sobrant de recursos procedents d'exercicis anteriors, 154.899 mPTA, i amb les provisions i amortitzacions procedents del pressupost d'explotació, 11.924 mPTA, i presenta finalment un saldo pressupostari conjunt d'explotació i de capital, acumulat a 31.12.97, amb un superàvit de 332 mPTA. Quant a la presentació i la interpretació d'aquest quadre resum presentat per EISSA, cal fer el següent comentari:

Hem analitzat el sobrant de recursos procedent d'exercicis anteriors observant que l'origen els superàvits i dèficits d'explotació i de capital d'exercicis anteriors. Pel que fa als d'explotació, entenem que és correcte traspasar els superàvits d'explotació a l'acumulat en què EISSA uneix les liquidacions del pressupost d'explotació i les de capital, però no poden traspasar-s'hi els dèficits d'explotació ja que fent-ho així s'estarien barrejant conceptes que podrien suposar que es financen despeses d'explotació amb recursos de capital.

Els saldos pressupostaris d'explotació en els exercicis de 1991 a 1997 han estat els següents:

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Superàvit o (dèficit) d'explotació	1.082	(9.727)	5.372	129	6.307	(6.188)	(21.491)
Saldo d'explotació acumulat	1.082	(9.727)	(4.355)	(4.226)	2.081	(6.188)	(27.679)
Traspàs a recursos de capital	1.082	-	-	-	2.081	-	-

Imports en milers de pessetes

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons el seguiment plurianual facilitat per EISSA

Com a conseqüència d'això, el saldo pressupostari acumulat a 31.12.97 que adjunta EISSA, 332 mPTA, caldria presentar-lo diferenciant entre el saldo d'explotació, dèficit acumulat d'explotació a 31.12.97 de 27.679, i el superàvit acumulat de capital a 31.12.97 de 28.011 mPTA que hem obtingut del seguiment plurianual dels recursos de capital i de les inversions que ens ha facilitat EISSA.

4. FISCALITZACIÓ DE LA LEGALITAT: CONTRACTACIÓ I PAIF

En els corresponents apartats de fiscalització dels estats financers i de les liquidacions pressupostàries s'han fet comentaris sobre aspectes legals de caire comptable, pressupostari, laboral, fiscal, etc. Dins aquest capítol 4 la fiscalització de la legalitat se centra, d'una banda, en els procediments emprats en la licitació, adjudicació i contractació d'obres, béns i serveis i, d'altra banda, en l'elaboració del PAIF com a exigència legal.

4.1. FISCALITZACIÓ DE LA CONTRACTACIÓ

4.1.1. Legislació aplicable

EISSA és una societat anònima amb participació majoritària de la Generalitat, de les regulades en el capítol IV de l'EEPC. L'activitat contractual d'EISSA es regeix per la Llei 13/1995, de 18 de maig, de contractes de les administracions públiques, (LCAP). EISSA no queda però inclosa en l'àmbit d'aplicació íntegra de la LCAP d'acord amb el que aquesta llei estableix en l'article 1.3 i en la Disposició addicional sisena, sinó que, d'acord amb aquesta disposició addicional, únicament té l'obligació d'ajustar la seva activitat contractual als principis de publicitat i concurrència. Així ha estat ratificat per la Junta Consultiva de Contractació de la Generalitat, en sessió del 6.6.95.

Per al compliment dels principis de publicitat i concurrència ha de ser la mateixa empresa qui estableixi uns procediments genèrics (sistema d'autoritzacions, límits per a la contractació directa o per a fer concurs públic, etc.).

Cal remarcar que l'activitat d'EISSA fa que els volums de contractació siguin molt petits i es concentrin en la contractació de serveis d'enginyeria per a la preparació de projectes i estudis de viabilitat i d'implantació i construcció d'instal·lacions de cogeneració.

4.1.2. Selecció i anàlisi de procediments de contractació

Per tal de verificar els procediments de contractació aplicats per EISSA hem seleccionat determinats expedients de contractació. Per a aquesta selecció hem obtingut el detall de creditors a curt termini per prestació de serveis i a partir d'aquest hem extret els creditors amb major facturació durant l'exercici. El moviment total de l'any 1997 és de 13.385 mPTA, el que corrobora l'escàs volum de contractació anual ja esmentat.

Tot i això hem seleccionat els dos únics creditors amb facturació superior a 2.000 mPTA, que han estat TEM, SL (Tecnologia Energètica i de Medi Ambient) i Técnicas Reunidas, SA, amb una facturació a EISSA durant 1997, de 3.434 mPTA

i 2.097 mPTA, respectivament. Respecte a l'anàlisi de la contractació d'aquests dos creditors seleccionats cal remarcar el següent:

TEM, SL: Realització del projecte d'enginyeria i de la redacció del plec d'especificacions tècniques per a la instal·lació de cogeneració que està previst implantar a l'Hospital de la Creu Roja de l'Hospitalet. Per a això hem pogut verificar documentalment que EISSA ha actuat de la manera següent:

- ha tramitat la documentació interna de sol·licitud de despesa, que ha estat autoritzada pel responsable del pressupost i pel Conseller Delegat,
- ha sol·licitat i rebut tres ofertes de les quals ha analitzat les característiques tècniques i les propostes econòmiques,
- el Conseller Delegat ha aprovat l'adjudicació a TEM, SL per l'import de 3.434 mPTA, adjudicació que ha comunicat a totes tres empreses d'enginyeria.

Cal remarcar determinats aspectes o mancances, quant als procediments aplicats i la documentació generada, que requeririen de certa millora en exercicis futurs per tal d'evidenciar i sustentar documentalment l'aplicació i seguiment dels principis generals de publicitat i concurrència:

- a) L'informe o acta d'anàlisi de les tres ofertes fa determinats comentaris respecte de cadascuna de les ofertes rebudes però no se n'extreu de manera directa que l'oferta de TEM, SL sigui la més favorable en termes tècnics i econòmics, tot i que sí que ha estat la que ha presentat la millor proposta econòmica. Caldria que aquesta anàlisi fos signada pel tècnic que l'ha dut a terme i recollís una conclusió en forma de proposta d'adjudicació.
- b) Tot i que estava prevista la formalització de contracte, com així recull la comunicació d'adjudicació del Conseller Delegat a TEM, SL, finalment s'ha dut a terme la tasca adjudicada sense que hagi estat formalitzat el corresponent contracte. Entenem que, tenint EISSA com a norma interna la de formalitzar un contracte per a tasques que superen el milió de pessetes, caldria haver formalitzat el corresponent contracte amb TEM, SL. Cal tenir en compte que la formalització d'un contracte suposa una salvaguarda bàsica dels drets d'EISSA davant de potencials incompliments de les tasques adjudicades, dels terminis d'execució o de la qualitat i especificitat tècnica previstes.

Técnicas Reunidas, SA: Realització del projecte d'enginyeria bàsica i del projecte executiu i de direcció d'obra per a una planta de cogeneració que està previst implantar a l'Hospital de Terrassa. Aquests projectes són cofinançats per Gas Natural SDG, SA que serà el copartípic de l'AIE que està previst constituir. Per a això hem pogut verificar documentalment que EISSA ha actuat de manera similar a l'esmentada per al cas anterior (TEM, SL). En aquest cas el nombre d'ofertes sol·licitades, rebudes i analitzades ha estat de quatre i l'adjudicació, en aquest cas signada tant pel Conseller Delegat d'EISSA com pel responsable de Gas Natural SDG, SA, ha estat a Técnicas Reunidas, SA per 9.400 mPTA.

Quant a les possibles millores dels procediments aplicats i de la documentació generada cal remarcar el següent:

- a) L'anàlisi de les 4 ofertes és un quadre comparatiu de les propostes econòmiques, sense recollir comentaris ni comparacions de caire tècnic i sense una conclusió en forma de proposta d'adjudicació. Així, a més de recollir la signatura del responsable de l'anàlisi, fóra convenient descriure o comentar diferents aspectes econòmics i tècnics de les ofertes i indicar la que es proposa. En aquest cas, a més, no es desprèn que la proposta de Técnicas Reunidas, SA sigui la més econòmica, tot i que d'altres ofertes més econòmiques no recullen certes tasques que sí inclou l'empresa adjudicatària.
- b) L'adjudicació no ha donat lloc a la formalització del corresponent contracte i, per tant, cal recomanar el mateix que s'esmenta en l'apartat b) referit a TEM, SL.
- c) L'adjudicació, de data del maig de 1994, ha estat per 9.400 mPTA, dels quals, durant el 1997, se n'han facturat 2.097 mPTA. No existeix un expedient que reculli documentació explicativa dels motius que han originat l'endarreriment que es desprèn de la comparació entre l'any 1994, any de l'adjudicació, i l'exercici 1997 durant el qual encara s'està generant facturació relacionada amb aquests projectes. Aquest fet s'agreuja en no haver-se formalitzat un contracte establint els terminis d'execució. Per tot això, cal que existeixi un expedient centralitzat que reculli els procediments i documentació generada per aquests que inclogui la sol·licitud d'ofertes, la seva anàlisi, l'adjudicació i el contracte (en cas d'haver-se formalitzat), etc., però també el seguiment de la tasca encomanada, la seva recepció i la seva facturació, per tal de poder verificar el compliment de terminis pactats, la facturació del cost total previst, etc.

Cal remarcar que les millores proposades tenen com a finalitat una més acurada aplicació dels procediments interns, administratius i de control documental però, tenint en compte els imports poc significatius d'EISSA relacionats amb la contractació, així com la no aplicació íntegra de la LCAP, no representen observacions d'incompliment de la legalitat.

4.2. FISCALITZACIÓ DEL PAIF

Els articles 40, 28 i 29 de l'EIPC estableixen l'obligatorietat d'elaborar un PAIF, la informació que aquest ha de recollir, així com els seus terminis de realització, tramesa i altres condicions. De manera anàloga s'expressa el Decret legislatiu 9/1994, de 13 de juliol, que actualitza i refon la Llei 10/1982, de 12 de juliol de finances públiques de Catalunya, en els articles 54, 55 i 56.

Aquestes disposicions fan del PAIF el document base que ha de quantificar i explicar a priori, exercici per exercici, al departament de la Generalitat al qual l'empresa està adscrita i al departament d'Economia i Finances, quins són els

objectius a assolir. Aquests objectius i els mitjans necessaris per a assolir-los, degudament quantificats, han de ser la base sobre la que l'empresa elabori els pressupostos d'explotació i de capital. El PAIF, a més, ha de ser aprovat per acord de Govern, a proposta del conseller d'Economia i Finances, i publicat en el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya (DOGC).

Des del punt de vista de la legalitat hem pogut observar com EISSA ha elaborat el PAIF i que aquest ha estat aprovat pel seu Consell d'Administració. Malgrat això no hem obtingut constància formal conforme hagi estat tramès al Departament d'Indústria i Energia i al Departament d'Economia i Finances, ni conforme hagi estat aprovat per acord de Govern i publicat en el DOGC, aspectes que, d'acord amb el previst a la Llei caldria haver formalitzat.

Pel que fa al contingut del PAIF entenem que les quatre línies generals d'actuació i d'objectius que recull i que detallem en l'epígraf 5.1, són suficients en relació als continguts mínims que la legislació requereix. En tot cas, cal recomanar que el detall quantificat de despeses que EISSA presenta en el PAIF per capítols i articles pressupostaris o per comptes comptables, es presenti també detallant la despesa de cadascuna de les línies d'actuació.

5. FISCALITZACIÓ DE LA GESTIÓ

La fiscalització de la gestió s'ha centrat en l'anàlisi de les actuacions d'EISSA en relació als objectius que prèviament havia previst en el seu propi PAIF.

5.1. OBJECTIUS PER AL 1997 PREVISTOS EN EL PAIF

El PAIF d'EISSA preveu quatre línies d'actuació com a objectius previstos per al 1997, que reproduïm seguidament:

- 1- Seguiment del Pla de Cogeneració per als centres sanitaris catalans signat entre EISSA i Gas Natural SDG, SA.
- 2- Execució de tres projectes de cogeneració a la Ciutat Sanitària i Universitària de Bellvitge, a l'Hospital Germans Trias i Pujol de Badalona i a la Vall d'Hebron Hospitals.
- 3- Seguiment i gestió de l'explotació de les plantes de cogeneració en les que participa EISSA.
- 4- Seguiment i gestió de l'explotació del projecte del Sistema de Gestió Tècnica centralitzada a l'Hospital Verge de la Cinta de Tortosa, en el capital del qual participa EISSA.

Pot observar-se que les actuacions i objectius previstos en el pla d'actuació, si bé són concrets, no s'especifiquen ni es detallen de manera suficient ni quantificada. Aquest fet no permet fer un seguiment i comparació a posteriori del cost i del grau d'assoliment reals respecte dels objectius previstos, amb dades i desviacions quantificades.

Malgrat això, hem realitzat una anàlisi més genèrica, que presentem a continuació.

5.2. ANÀLISI DE LES ACTUACIONS D'EISSA

Distingirem l'anàlisi de les actuacions d'EISSA segons les quatre línies previstes en el PAIF.

5.2.1. Seguiment del Pla de Cogeneració EISSA-Gas Natural SDG, SA

El 10.3.93 EISSA i Gas Natural SDG, SA van signar un conveni marc de col·laboració per a la realització del Pla de Cogeneració en el sector sanitari català en el qual es preveia realitzar entre el 1993 i el 1994 les següents plantes o instal·lacions de cogeneració:

PROJECTES COGENERACIÓ 1993		PROJECTES COGENERACIÓ 1994	
Hospital	Població	Hospital	Població
Josep Trueta	Girona	Clínic de Barcelona	Barcelona
Joan XXIII	Tarragona	Germans Trias i Pujol	Badalona
General de Granollers	Granollers	Viladecans	Viladecans
Sant Camil	St Pere de Ribes	Quirúrgic Adrià	Barcelona
Arnau de Vilanova	Lleida		
Consorci Parc Taulí	Sabadell		

Cal remarcar alguns aspectes de l'anterior detall de projectes de plantes de cogeneració.

- Recull també certes dades previstes sobre les dimensions de les plantes (capacitat energètica i inversió) però segons els responsables d'EISSA són dades merament aproximatives i antigues (anterior als estudis i projectes previs a l'inici de l'execució) que no poden ser tingudes en compte com a quantificació prèvia d'objectius.
- Diferència entre els projectes previstos per al 1993 i per al 1994, però fa referència a unes "primeres avaluacions" i, per tant, no determina un calendari de les diferents fases prèvies a l'execució de les instal·lacions (estudi de

viabilitat, avantprojecte i projecte d'enginyeria). Per això, no pot tenir-se en compte la diferenciació entre 1993 i 1994, ja que, tot i que en aquells exercicis podien estar previstes les fases inicials d'estudis i projectes, l'execució final de la planta podia dur-se a terme en exercicis posteriors.

Així, la nostra anàlisi s'ha limitat a verificar si durant l'exercici 1997 les esmentades plantes estaven en funcionament; en cas que n'estiguessin, s'ha verificat l'exercici en què van iniciar l'activitat i, si no n'estaven, se n'ha analitzat els motius. Així, doncs, el detall és el següent:

A) Plantes de cogeneració previstes en el pla i que estan en funcionament durant el 1997:

Hospital	Any d'entrada en funcionament
Dr. Josep Trueta	1994
Joan XXIII	1994
General de Granollers	1994
Sant Camil	1994
Arnau de Vilanova	1994
Germans Trias i Pujol	1997

B) Plantes previstes en el pla però no dutes a terme:

- 1- Consorci Parc Taulí de Sabadell: el que estava previst inicialment com a "primera avaluació" era una planta de cogeneració única per als cinc edificis que conformen les instal·lacions hospitalàries d'aquell centre sanitari. Això va plantejar en fases d'estudi posteriors, la problemàtica de l'elevat cost que representava la canalització per al transport de l'energia calorífica a tots els edificis.

Davant d'aquesta problemàtica tècnica i econòmica, el projecte va aturar-se i, en l'actualitat resta en cartera d'EISSA en la fase d'avantprojecte no finalitzat. Segons els responsables d'EISSA, si en el futur es decideix seguir endavant amb les fases posteriors (avantprojecte, projecte i execució), s'abastaria únicament un o dos edificis. Aquest fet però, no està previst almenys fins al 2001.

- 2- Hospital Clínic de Barcelona: les previsions per a aquesta planta de cogeneració van ser presentades a l'Hospital en fase d'avantprojecte. La important sobreinversió que requereix la canalització de l'energia calorífica per abastar totes les plantes de l'Hospital va posar de manifest que el termini de previsió de traspàs de la planta de cogeneració a l'Hospital (termini que està en funció del temps que tarda la planta en obtenir uns mínims de rendibilitat) s'havia d'allargar fins a quinze anys, quan generalment es preveu entre els set-vuit anys

d'activitat. Aquest allargament del termini tampoc no feia atractiva la instal·lació a l'Hospital.

Davant d'això, va aturar-se el projecte que resta en cartera d'EISSA però sense que fins a l'actualitat no estigui previst reprendre'l.

- 3- Viladecans i Quirúrgic Adrià: aquests dos casos havien estat previstos dins les valoracions inicials del Pla de cogeneració. Malgrat això, el seu petit volum representaria uns nivells de cogeneració i estalvi energètic també petits, de manera que no s'han iniciat els respectius estudis i, en tot cas entrarien dins les previsions a llarg termini, sempre amb un grau de prioritat secundari.

5.2.2. Execució de tres projectes de cogeneració

La segona línia d'actuació del PAIF per al 1997 preveu de manera genèrica l'execució de tres projectes en tres hospitals: Ciutat Sanitària i Universitària de Bellvitge, l'Hospital Germans Trias i Pujol de Badalona (ja previst en el Pla de cogeneració esmentat en l'epígraf 5.2.1) i Vall d'Hebron Hospitals.

Per als dos primers casos hem pogut verificar com l'objectiu per al 1997 es refereix a l'execució real de la planta i a la seva posada en funcionament. Així, hem observat que en exercicis anteriors s'havien dut a terme els estudis de viabilitat, projectes previs i que l'abril de 1997 s'han constituït les AIE i s'han posat en funcionament les respectives plantes de cogeneració.

El projecte de la Vall d'Hebron es refereix a l'ampliació de les instal·lacions de cogeneració existents des del juliol de 1991. Respecte a aquesta ampliació, que ja ha estat esmentada al final de l'epígraf 2.3.1.3, hem pogut verificar com s'ha realitzat de manera progressiva entre els exercicis 1997 i 1998, ampliant-se també progressivament l'activitat.

5.2.3. Seguiment i gestió de l'explotació de les plantes de cogeneració participades per EISSA

Aquesta línia d'actuació fixada en el PAIF abasta tant les sis plantes posades en marxa de les esmentades en el Pla de cogeneració en l'apartat A) de l'epígraf 5.2.1, com les referents als tres projectes esmentats en l'epígraf 5.2.2 (un dels quals també és inclòs en el Pla de cogeneració). Així, el seguiment a dur a terme es refereix a un total de vuit plantes de cogeneració, que ja hem analitzat al llarg d'aquest informe i, de manera més concreta en l'epígraf 2.3.1.

El seguiment d'EISSA respecte a les AIE en què participa pot resumir-se en tres vessants:

- el de participació en els òrgans d'administració de les AIE, mitjançant representants d'EISSA en aquests òrgans i ostentar-ne, en la totalitat dels casos, la presidència.
- el de control tècnic de les instal·lacions o plantes de cogeneració, mitjançant la persona en plantilla d'EISSA.
- el de control econòmic i financer de les AIE, el qual està centrat en l'anàlisi i seguiment dels estats financers per tal de disposar d'informació sobre l'evolució dels nivells de rendibilitat i el seu efecte en la valoració de les inversions financeres del balanç d'EISSA.

Respecte al control econòmic i financer entenem que EISSA hauria d'intentar obtenir informació més al dia respecte a la situació de les AIE, entre d'altra informació actualitzada, els estats financers mensuals de les AIE o els tancaments provisionals a final de cada exercici. Això permetria un seguiment econòmic i financer de les AIE gairebé en temps real, fet que evitaria el decalatge temporal dels estats financers de les AIE utilitzats per EISSA per a la valoració de les seves inversions financeres.

5.2.4. Seguiment i gestió del sistema centralitzat de l'Hospital Verge de la Cinta

A banda de les vuit plantes de cogeneració esmentades en l'anterior epígraf 5.2.3, el total d'AIE en què participa EISSA és de nou. Així, cal diferenciar l'AIE de l'Hospital Verge de la Cinta de Tortosa la qual no gestiona una planta de cogeneració sinó un sistema de gestió centralitzada (control informatitzat per a l'optimització dels consums de les instal·lacions de calefacció, refrigeració, aigua calenta sanitària, grups de pressió i enllumenat) per al millor aprofitament i estalvi energètics.

Del seguiment fet per EISSA hem pogut verificar com aquesta AIE, tot i constituir-se l'abril de 1995, no va disposar del sistema instal·lat fins a mitjan 1996 i va estar en període de proves i posada en funcionament durant 1997, de manera que no ha estat fins al 1998 que ha iniciat la seva tasca amb normalitat i generant la corresponent facturació.

L'anàlisi fet sobre les quatre línies d'actuació previstes en el PAIF permet concloure que EISSA ha complert de manera global amb el que estava previst, a banda d'haver aturat certs projectes per causes tècniques o econòmiques, suficientment motivades. Malgrat això cal remarcar que, en la pràctica, l'activitat d'EISSA se centra en l'execució i seguiment del Pla de cogeneració EISSA-Gas Natural SDG, SA. Per això, entenem que els plans anuals d'actuació d'EISSA haurien d'haver-se elaborat mitjançant l'actualització i seguiment constant de l'esmentat Pla de cogeneració, delimitant de manera més específica els objectius previstos per a cadascuna de les plantes de cogeneració en termes com: inversió total prevista i

part a finançar per part d'EISSA, dates previstes de posada en funcionament, potència de la instal·lació, període previst per l'assoliment del mínim de rendibilitat, etc. Uns objectius així detallats en un pla d'actuació, la seva constant actualització degudament formalitzada i el seguiment i l'anàlisi del grau de compliment plasmats en memòries d'activitats, són mecanismes que poden facilitar el control global de la gestió a la pròpia EISSA.

6. CONCLUSIONS FINALS: OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Al llarg d'aquest informe s'han assenyalat les observacions i recomanacions que resulten pertinents sobre els aspectes financerocomptables, pressupostaris, de control intern i de legalitat. Les observacions i recomanacions més destacades queden resumides en els següents epígrafs.

6.1. EN RELACIÓ A LA FISCALITZACIÓ DEL BALANÇ I EL COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS

Com a resultat de la fiscalització dels comptes anuals, es pot afirmar que, excepte pel fet que s'esmenta en relació a l'Immobilitzat financer en els dos paràgrafs següents, el Balanç i el Compte de pèrdues i guanys d'EISSA reflecteixen raonablement el patrimoni, la situació financera i el resultat obtingut en l'exercici 1997 i comprenen la informació necessària i suficient per a la seva interpretació i comprensió adequades, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptats.

De la fiscalització de l'Immobilitzat financer es desprèn que les participacions que EISSA manté en nou AIE a 31.12.97 i que té comptabilitzades a l'esmentada data per un valor net total de 333.800 mPTA, estan sobrevalorades en 21.753 mPTA. Així, la despesa per la dotació anual a la provisió comptabilitzada per EISSA en el Compte de pèrdues i guanys de 1997 ha estat d'11.674 mPTA quan segons els nostres càlculs hauria d'haver estat de 33.427 mPTA.

Aquesta diferència entre la valoració d'EISSA i la calculada per aquesta Sindicatura de Comptes està motivada pel fet que la Societat calcula les provisions segons els tancaments comptables de les AIE de l'exercici anterior; en aquest cas, a 31.12.97, EISSA ha calculat la provisió d'acord amb els tancaments comptables de les AIE de 1996. Els responsables d'EISSA afirmen que l'aplicació d'aquest criteri és conseqüència de que al tancament comptable de l'exercici no disposen dels tancaments comptables definitius de les AIE participades. Aquest criteri, que és una opció permesa per la LIS per al càlcul de l'IS, no ho és en el vessant comptable, ni en els principis comptables ni en les normes de valoració generalment acceptats.

A part del que s'ha esmentat en relació a la valoració de l'Immobilitzat financer, a continuació es remarquen tres aspectes que, tot i no afectar la nostra opinió en

relació als comptes anuals d'EISSA, s'ha considerat convenient fer-ne les corresponents observacions i recomanacions:

1) Aprovació de l'endeutament de les AIE participades

D'acord amb l'article 39 de l'EIPC els representants d'EISSA en les AIE participades han d'obtenir autorització prèvia del Govern de la Generalitat en cas que les AIE s'endeutin per un import superior al 50% del seu capital o per un import que sobrepassi la participació d'EISSA.

Dels estats financers del 1997 de les nou AIE participades per EISSA hem observat l'existència d'endeutament en cinc d'elles. En tots cinc casos la formalització de l'endeutament té data de l'abril, o bé del juliol de 1994 i el prestador va ser Gas Natural SDG, SA que és alhora l'altre soci partícip en les AIE. L'acord de Govern d'aprovació de l'endeutament de les AIE és de data 15.12.94 i, per tant, posterior a la formalització dels préstecs. A més, l'esmentat acord de Govern va aprovar uns límits de préstecs que en el cas de l'A.E.H. Arnau de Vilanova, AIE, no va respectar-se ja que s'havia acordat un límit de 90.000 mPTA i finalment ha estat formalitzat amb un límit de 100.000 mPTA.

D'acord amb el que estableix l'EIPC, EISSA ha d'obtenir l'autorització per acord de Govern prèviament a la formalització de l'endeutament de les AIE en què participa i complir els límits d'endeutament que l'acord de Govern estableixi.

2) Deutors, deutors per projectes en curs i clients empreses associades

EISSA encarrega estudis i projectes de viabilitat d'instal·lacions de cogeneració a empreses proveïdores d'aquest tipus de servei. Posteriorment, basant-se en aquests estudis i projectes, EISSA pot posar en marxa el procés d'implantació de les instal·lacions. Els estudis i projectes suposen un cost que posteriorment, quan es constitueix l'AIE, EISSA li factura. EISSA comptabilitza el cost d'aquests estudis i projectes activant-los en el compte deutor de Projectes en curs i donant-los de baixa d'aquest compte i d'alta en el compte de Deutors quan els factura a l'AIE.

Entenem que el criteri comptable aplicat per EISSA no és el més adient i que caldria imputar el cost d'estudis i projectes com a despesa en el Compte de pèrdues i guanys i com a ingrés en el moment de ser facturats a l'AIE.

S'ha analitzat també una operació relacionada amb l'Hospital Comarcal del Penedès (vegeu l'apartat A de l'epígraf 2.3.2.1), que segons els responsables d'EISSA suposa per a la Societat una mera operació d'intermediació de pagament, i que per aquest motiu EISSA la comptabilitza mitjançant el compte deutor Clients empreses associades i sense fer cap imputació en el Compte de pèrdues i guanys. L'evidència documental conforme es tracta realment d'una mera intermediació no ha resultat suficient.

3) Càrrecs procedents de l'ICAEN

En l'informe de fiscalització de la Sindicatura de Comptes corresponent als exercicis 1991 i 1992 d'EISSA, es constatava que l'empresa no comptabilitzava cap despesa de personal ni per conceptes com l'arrendament de local de l'ICAEN amb qui comparteix les oficines, o per altres despeses com subministraments, telèfons, material d'oficina, etc. En aquell informe es recomanava la imputació de càrrecs per aquestes despeses de l'ICAEN a EISSA. En l'exercici 1997 EISSA rep un càrrec de l'ICAEN per un total de 1.276 mPTA, per despeses diverses d'aquest tipus. Hem verificat com l'ICAEN, partint de les despeses que suporta per diversos conceptes (lloguer de local, llum, assegurança, reparacions, telèfon, aigua, correus, missatgers i material d'oficina) en repercuteix una part a EISSA mitjançant uns càlculs i criteris de repercussió acceptables.

Però, pel que fa a les despeses de personal, tot i que EISSA ja comptabilitza les que fan referència a l'únic treballador que ja té en plantilla, les tasques de control comptable, fiscal i administratiu, així com les d'assistència i representació en les reunions dels consells de les AIE, les continua duent a terme personal de l'ICAEN. Per això, cal que l'ICAEN imputi els corresponents càrrecs per despeses de personal a EISSA en proporció al temps que el personal de l'ICAEN dedica a tasques d'EISSA.

6.2. EN RELACIÓ A LA FISCALITZACIÓ DE LES LIQUIDACIONS PRESSUPOSTÀRIES

De la fiscalització de les liquidacions pressupostàries d'explotació i de capital referents a l'exercici 1997, podem concloure, en termes generals, de manera satisfactòria. Així, a banda dels efectes que les observacions i recomanacions esmentades en l'epígraf 6.1 tindrien també en les liquidacions pressupostàries, únicament cal recomanar que es prevegi en el pressupost inicial a aprovar per Llei el concepte de despesa corresponent a la dotació anual a la provisió per depreciació de l'Immobilitzat financer.

D'altra banda, EISSA ha elaborat un quadre resum que adjunta a les liquidacions pressupostàries de l'exercici en el qual presenta el saldo pressupostari conjunt d'explotació i de capital, acumulat a 31.12.97, després d'afegir al saldo pressupostari de 1997, els d'exercicis anteriors. Així, el saldo pressupostari conjunt i acumulat a 31.12.97 que presenta EISSA és de 332 mPTA. Entenem que caldria diferenciar entre el saldo pressupostari de capital, superàvit acumulat de capital a 31.12.97 de 28.011 mPTA, i el saldo pressupostari d'explotació, dèficit acumulat d'explotació a 31.12.97 de 27.679 mPTA.

6.3. EN RELACIÓ A LA FISCALITZACIÓ DE LA LEGALITAT

A part dels diferents aspectes legals tractats en altres capítols d'aquest informe, el capítol destinat a la fiscalització de la legalitat s'ha centrat en els aspectes legals relacionats amb la contractació i amb el PAIF.

Pel que fa a la contractació s'ha remarcat que l'activitat desenvolupada per EISSA fa que els volums de contractació siguin molt petits i es concentrin en la contractació de serveis d'enginyeria per a la preparació de projectes i estudis de viabilitat i d'implantació i construcció d'instal·lacions de cogeneració. A més, cal tenir en compte que EISSA no queda inclosa en l'àmbit d'aplicació íntegra de la LCAP. Malgrat això, d'acord amb la Disposició adicional sisena de la LCAP, EISSA ha d'ajustar la seva activitat contractual als principis de publicitat i concurrència.

Per al compliment dels principis de publicitat i concurrència ha de ser la mateixa empresa qui estableixi uns procediments interns en relació a aspectes com per exemple: sistema d'autoritzacions, límits per a la contractació directa o per a fer concurs públic, sistemes d'arxiu i control de la documentació de la contractació i d'elaboració d'expedients, etc. No hem trobat que EISSA tingui explícitament definits ni documentats uns procediments interns d'aquest tipus.

A més, de l'anàlisi realitzada sobre els procediments i la documentació referent a la contractació dels dos principals creditors de l'exercici 1997, s'han detectat alguns aspectes que requeririen certes millores per tal d'evidenciar i sustentar documentalment l'aplicació i seguiment dels principis generals de publicitat i concurrència:

- Els informes o actes d'anàlisi d'ofertes presenten mancances com la falta de signatura, la inexistència de conclusió en forma de proposta d'adjudicació o la manca de comparativa de tipus tècnic.
- No s'han formalitzat els contractes amb cap dels dos creditors analitzats, TEM, SL i Técnicas Reunidas, SA, que durant el 1997 han facturat uns imports de 3.434 mPTA i 2.097 mPTA, respectivament, quan EISSA acostuma a formalitzar contracte en tots els casos que superen el milió de pessetes.
- Manca de documentació que conformi un expedient únic que concentri tota la documentació, bàsicament la següent: l'informe o documentació inicial explicativa de la necessitat d'executar una despesa i l'aprovació d'aquesta despesa; l'estudi previ o projecte; la sol·licitud d'ofertes o el concurs públic; la recepció i anàlisi de les ofertes rebudes; l'adjudicació i la formalització del contracte; el seguiment de l'execució i recepció del servei contractat, el compliment de terminis per part de l'adjudicatari, la facturació, etc.

Pel que fa a la fiscalització del PAIF podem concloure que EISSA l'ha elaborat amb el contingut mínim exigít legalment. El PAIF ha estat aprovat pel Consell

d'Administració de la Societat però no hem obtingut constància formal conforme hagi estat tramès al Departament d'Indústria i Energia i al Departament d'Economia i Finances, ni conforme hagi estat aprovat per acord de Govern i publicat en el DOGC, aspectes que, d'acord amb el que preveu la Llei caldria haver formalitzat.

6.4. EN RELACIÓ A LA FISCALITZACIÓ DE LA GESTIÓ

Per a fiscalitzar la gestió de qualsevol empresa cal partir dels objectius que la mateixa empresa hagi preestablert. Per aquest motiu, el punt de partida de la fiscalització de la gestió d'EISSA ha estat el seu PAIF referent a l'exercici 1997 com a document en què estan predeterminades les actuacions i objectius a assolir.

EISSA preveu en el PAIF quatre línies d'actuació (vegeu l'epígraf 5.1) però aquestes i els objectius que s'hi recullen, si bé són concrets, no estan especificats ni detallats de manera suficient i quantificada. Aquest fet no permet fer un seguiment i comparació a posteriori del cost i el grau d'assoliment reals respecte dels objectius previstos. Per això, la fiscalització de la gestió s'ha dut a terme mitjançant una anàlisi de tipus més genèric de les actuacions d'EISSA en relació a les quatre línies d'actuació esmentades. D'aquesta anàlisi, desenvolupada en l'epígraf 5.2 podem concloure que EISSA ha complert de manera global les actuacions que havia previst.

Cal remarcar que, a la pràctica, la major part de l'activitat d'EISSA se centra en l'execució i seguiment del Pla de cogeneració EISSA-Gas Natural SDG, SA. Per això, entenem que els plans anuals d'actuació d'EISSA haurien d'haver-se elaborat mitjançant l'actualització i seguiment constant de l'esmentat Pla de cogeneració, delimitant de manera més específica els objectius previstos per a cadascuna de les plantes de cogeneració (inversió total i part a finançar per EISSA, dates de posada en funcionament, potència de la instal·lació, període d'assoliment del mínim de rendibilitat, etc.). Uns objectius així detallats en un pla d'actuació, la seva constant actualització degudament formalitzada així com el seguiment i l'anàlisi del grau de compliment plasmats en memòries d'activitats, són mecanismes que poden facilitar el control global de la gestió a la mateixa EISSA.

D'altra banda, l'activitat d'EISSA, centrada en el foment, posada en funcionament i seguiment de projectes i instal·lacions de cogeneració en els centres sanitaris del SCS, s'articula en la pràctica mitjançant la constitució d'AIE amb capital de la mateixa EISSA i del Grup Gas Natural. La constitució d'aquestes AIE va ser prevista per un termini suficient (6, 8 o 10 anys) per a garantir la rendibilitat de les inversions que requereixen les instal·lacions i, un cop assolida, es preveia la seva cessió als hospitals on estan ubicades.

D'acord amb el que s'ha descrit en l'epígraf 1.2.3 en relació al funcionament de les instal·lacions de cogeneració i als avantatges que suposen, l'assoliment de la rendibilitat de les inversions que requereixen aquestes instal·lacions està en funció

de l'evolució dels preus de l'electricitat i del gas. Cal remarcar que la davallada dels preus de l'electricitat que es produeix des de 1999 arran de la liberalització del sector elèctric i l'augment dels preus del gas integrada en l'alça general dels productes petrolífers, pot suposar que en exercicis futurs es produeixi un endarreriment en els terminis que inicialment es preveien perquè les inversions en instal·lacions de cogeneració assolissin els nivells mínims de rendibilitat i fossin cedides als hospitals.

7. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

A l'efecte previst per l'article 6 de la Llei 6/1984, de 5 de març, de la Sindicatura de Comptes, modificada per la Llei 15/1991, de 4 de juliol, el present Informe de Fiscalització fou tramès a Energètica d'Instal·lacions Sanitàries, SA.

La resposta d'Energètica d'Instal·lacions Sanitàries, SA (EISSA), una vegada conegut l'informe, és la que es reproduïx tot seguit:

Número: 00434/2000
Data: 10/03/2000 Hora: 12:27:10
Registre d'entrada
Passi a: Sr. Petit Núm. int.: 11
Data: 10.3.2000

Sr. Jordi Petit i Fontserè
Síndic de Comptes
Sindicatura de Comptes de Catalunya
Plaça Catalunya, 20
08002 Barcelona

10.03.2000
0022

Senyor,

En relació al vostre projecte d'informe d'auditoria 11/1999-D corresponent a l'empresa Energètica d'Instal·lacions Sanitàries, SA (EISSA), em plau d'informar-vos de la nostra acceptació de l'esmentat informe.

Atentament,

Albert Mitjà i Sarvisé
Conseller-Delegat

Barcelona, 7 de març de 2000